

Zasavski

TEDENIK

Izdaja »Zasavski tedeNIK« v Trbovljah. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Stane Suštar. — Naslov uredništva in uprave: »Zasavski tedeNIK«, Trbovlje I, Trg revolucije 28. — Telefon št. 91. — Račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-714-1-146. — List izhaja vsak petek. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din, mesečna 40 din. Cena izdava v kolportuži 16 din. — Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Slov. poročevalci« v Ljubljani. — Rokopisni listi morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek, se ne vračajo.

Štev. 3 TRBOVLJE, 16. januarja 1959 Cena 16 din Leto XII

7 dni po nast

DVA PRIJATELJA — TITO IN NEHRU
Pred dvema dnevnoma sta si dva iskrena prijatelja, Tito in Nehru, že četrtič prisrčno sešla v roko. Ko sta se pred štiri leta v New Delhiju prvič srečala, so bili zgrajeni trdni temelji prijateljskega sodelovanja med Indijo in Jugoslavijo. Odslej je to sodelovanje postalo tudi važen činitelj v mednarodnem življenju.

SOVJETSKA NOTA O MIROVNI POGODBI Z NEMČIJO

Prejšnji teden je SZ predlagala konferenco Vzhoda in Zahoda, ki naj bi pripravila mirovno pogodbo z Nemčijo. Sovjetski zunanji minister Gromikov je izročil to noto predstavnikom ZDA, Vel. Britanije in Francije. Nota je bila izročena tudi vladam držav, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v vojni proti Nemčiji; tako je bila ta nota izročena tudi Jugoslaviji. Medtem ko v posameznih državah razpravljajo o osnutku mirovne pogodbe z Nemčijo, pa v Bonnu ostro zavračajo sovjetske predloge o mirovni pogodbi. Tamkaj pripravljajo svoje protipredloge, s katerimi naj bi se nemško vprašanje postavilo na široko podlago splošnega sporazuma o ublažitvi napetosti v Evropi.

V FRANCIJI — PETA REPUBLIKA

Minul teden so v Franciji z največjimi slovesnostmi ustoličili generala de Gaulleja za predsednika republike in je leta takoj nato imenoval Michela Debréja za predsednika vlade. Sledeči je kmalu razglasil imena članov nove vlade, v kateri so poveljni ministri iz prejšnje vlade, z razliko, da so iz nje izstopili trije socialistični ministri, med katerimi je tudi Mollet. Pariški tisk pravi, da pomeni nova francoska vlada nov korak na desno.

Ali bo nova vlada zmogla rešiti vprašanje Alžirije, je še težko prerokovati oziroma ali je Francija pripravljena že sedaj rešiti težavno alžirsko vprašanje. Po vseh znamenjih sočel se ne kaže za to pravice volje, kajti rešitev bo možna samo ob upoštevanju vsega tistega, kar Alžircem po vseh naravnih in človeških zakonih prava. Če bo hotel de Gaulle Francijo rešiti, bo moral verjetno prej ko slej te zahteve spejeti, saj druge rešitve skoro ni.

FIDEL CASTRO

Ves svetovni tisk je na široko pisal o voditelju kubanskih upornikov — Fidelu Castru, ki je končal svoj zmagovit pohod proti Batistaovi vojski in je na čelu svoje osvobodilne vojske vkorakal v prestolnico Havano.

Začasni predsednik Urrutia je takoj razpustil parlament in politične stranke, nadalje posebna sodišča, ki jih je uvedel diktator Batista.

VREME

ZA CAS OD 15. DO 25. JAN.
Nekako do 18. januarja pričakujemo pogostne snežne padavine, pozneje bo več dni zoredno pretežno jasno vreme la hud mraz. Sole okoli 25. januarja bo mraz popustil in slednje bodo ponovno snežne padavine. V. M.

VARČEVANJE

NI TRENUTNA NALOGA, MARVEČ NASHA STALNA SKRB

VIŠJI ŽIVLJENJSKI STANDARD JE SEVEDA ODVIŠEN OD SAMIH DELOVNIH LJUDI IN OD DVIGANJA DELOVNE PRODUKTIVNOSTI, PRAV TAKO PA TUDI OD VARČEVANJA IN NERAZSIPANJA, S ČIMER NEKATERI NAŠI VODILNI LJUDJE SE VEDNO NE RAČUNAJO DOVOLJ. KO GOVORIM O VARČEVANJU, IMAM PRED OČMI PREDVSEM VARČEVANJE V PROIZVODNJI, V TOVARNAH IN RAZNIH DRUGIH PODJETJIH, V USTANOVAH IN NA RAZNIH NEPOSREDNIH PROSLAVAH. KO GOVORIM O VARČEVANJU, PRI TEM PRAV TAKO MISLIM NA DRAGO GRADNJO STANOVANJ, RAZNIH OBJEKTOV IN DRUGEGA. KO GOVORIM O VARČEVANJU, MISLIM, DA JE TREBA CIMBOLJ ZOEVA TI INVESTICIJE, NE PA JIH RAZŠIRJATI IZVEN PLANA, KER JE TO V SKRAJNI MERI V ŠKODO STANDARDA DRŽAVLJANOV. VSESTRANSKO VARČEVANJE IN PRAVILNO RAZDELJEVANJE SREDSTEV IMA ENO IZMED ODLOČILNIH VLOG V OBVLADANJU NAŠIH MATERIALNIH TOVARIS TITO V NOVOLETNI POSLANICI

O tej neposredni in stalni nalogi so mnogo govorili tudi naši predstavniki v zvezni in republiški ljudski skupščini ob sprejemanju družbenega načrta in proračunskih izdatkov v letu 1959. Naši predstavniki organi so se zavzemali za kar najbolj racionalno trošenje vseh družbenih sredstev, ker sodijo, da smo zadnja leta dostikrat pozabljali, da je z varčnostjo na vseh področjih moč zmanjšati marsikatero težavo. O tem je govoril tudi nedavni plenum sindikatov Slovenije in zavzel podobno stališča kot naši predstavniki organi.

Dostikrat mislimo, da brez tega ali onega ne moremo dalje. Tu pa tam se ne bojimo izdati sredstev za stvar, o kateri niti sami nismo prepričani, če bo pomagala in dala želene rezultate. Včasih se z vso silo zavzemamo za to ali ono, čeprav se nekje zavedamo, da je stvar predraga, vendar mislimo, da če jo imajo tam, kakaj je ne bi imeli tudi pri nas. Naše želje so pogosto prenamo utemeljene, vse premalo izkristalizirane in ne znamo ali pa tudi nečemo premisliti, da bo stvar draga in preslegla naše trenutne možnosti.

V največjem zagorskem podjetju so n. pr. izračunali, da se na nekaterih delovnih mestih preveč razsipa s poskimi sredstvi. Delavci tega podjetja so spoznali, da je analiza pravilna in se zavzeli za njeno izvršitev. Nasprotno pa so v nekem drugem zagorskem podjetju, ko so govorili o tem, kam bi dali večja sredstva, ki so jih dobili s prodajo stare šavnine opeke, sklenili prirediti enodnevni izlet v nekaj kilometrov oddaljen kraj in pogneti več sto tisočakov. V isti sapi pa so tarjali, kako dobro bi bilo imeti kakšno dvoranico, kjer bi se lahko shajali.

Takih in podobnih stvari je v našem vsakdanjem življenju še zelo mnogo. Mnogokrat nam ni žal precejšnjih sredstev, medtem ko smo pripravljani kritizirati nujen izdelek. Dostikrat mislimo, če smo na naših delovnih mestih nekoliko manj delavni, da to ni nič hudega. Prav tako, če za nekaj minut zamudimo delo ali odhajamo z delovnega mesta pred določenim časom. Pri tem početu se kaj radi opravičujemo, saj je vse naše, in ker je vse naše, lahko potemtakem počnemo, kar nas

letošnje leto začinjamo v znamenju vsestranskega varčevanja. Nekateri morda mislijo, da je to spet ena izmed tistih »kampanjskih« dolžnosti, ki bo kmalu pozabljena. Toda temu ni tako. Naši plani, načrti, proračuni in drugo, so preračunani na skrajno varčevanje. Kolikor bomo tudi sami državljani prispevali k tej naši stalni nalogi, bo to vsem samo v korist. (v)

Nacionalizacija stavb in gradbenih zemljišč

IZVRŠNI SVET LRS JE SPREJEL ODLOK O ODLOČITVI KRÄJJE, KI SE ŠTEJEJO ZA MESTA IN MESTNA NASELJA — IMENOVANA JE REPUBLIŠKA KOMISIJA ZA NACIONALIZACIJO STAVB IN GRADBENIH ZEMLJIŠČ.

Izvršni svet LRS je sprejel odlok, s katerim je določil kraje, ki se štejejo po zakonu o nacionalizaciji stavb in gradbenih zemljišč za mesta in mestna naselja v Sloveniji. Z zakonom o nacionalizaciji najemnih stavb in stavbnih zemljišč, ki ga je sprejela zvezna ljudska skupščina 26. decembra preteklega leta, so bile nacionalizirane na vsem ozemlju FLRJ najemne stavbe in najemne poslovne zgradbe v mestih in naseljih, ki imajo mestni značaj, a tudi stavbna zemljišča. Za stavbna zemljišča se štejejo po določilih tega zakona vsa zazidana in nezazidana zemljišča, ki so v ožjih gradbenih rajonih mest in naselij z mestnim značajem.

mo mesta in mestna naselja s področja, kjer je razširjen naš list Zasavski tedeNIK.

V okraju LJUBLJANA: v občini HRASTNIK: mesto Hrastnik z okoliškimi naseljem Dol pri Hrastniku, mesto Račede in naselje Zidan most. — V občini LITJA: mesto Litja z okoliškimi naselji: Breg pri Litiji in Smartno pri Litiji. — V občini TRBOVLJE: mesto Trbovlje. — V občini ZAGORJE OB SAVI: mesto Zagorje ob Savi z okoliškimi naselji: Izlake, Kotredež in Lokce pri Zagorju.

PLESALI SMO PRVIČ V NOvem LETU IN UGIBALI: koliko denarja bomo zaplesali? Nazdravili smo prijatelju in znanicu in si mislili: koliko denarja bomo zapili? No, povsod nas spremlja denar in misel nanj. Da, tudi dobri Dedek Mraz ob koncu leta ne more brez denarja. Denar je vrtil poskočni ritem pesne glasbe, denar je prihajal v prazničnih zavtikh iz trgovin in mesnic. Nekajletna bilanca družinskih blagajin: Dedek Mraz je drag tudi letos, ni spremenila svojega refrena.

ZDAJ, KO SE JE DEDEK MRÄZ ŽE DODOBRA PÖSLOVIL SPET ZA ENO LETO, PA NAS ZANIMA DRUGA STRAN NOVOLETNEGA RAČUNA. Recimo Trbovelčanov. Vsi vemo, da so se dobro zabavali. Ni manjkalo prireditelj, niti veselja po hišah. Vsi vemo, da so se vrtnili za Novo leto z dela z nekoliko »obilnejšimi« listnicami kot sicer. Vemo, da pred prazniki trgovine, gostilne in mesnice niso bile prazne. Pa vendar še ne vemo dovolj. Ne vemo, koliko in kako so zapravili denar, ki nanj vedno mislimo, milijone, ki so jih namenili Dedku Mrazu. To pa je pomembno tako za vsak dan kakor tudi za novo leto. In zato smo dali našo stran novoletnega računa pod mikroskop, ki je pokazal:

»Vitaminka« je od 25. do 31. decembra prodala 9.000 litrov mleka (324.000 din), 150 kg čajnega masla (69.000 din), 15.000 kosov jaje (380.000 din), 3.000 kg solate (195.000 din), 500 kg kartofle (40.000 din), 1.500 kg čebule (82.500 din), 2.000 kg jabolk (58.000 din), 150 kg fig (21.000 din), 800 kg mandarin (19.200 din), 300 kg margarine (117.000 din), 200 kg jedre (106.000 din), 500 kg celih orehov (62.500 din).

DA SO TRBOVELJČANI DECEMBRA, ZLASTI PA NJEGOVE ZADNJE DNI, REKORDNO OBISKALI TRGOVINE. Trgovsko podjetje »Izbitra« je iztržilo v tem mesecu za 86 milijonov 428 tisoč dinarjev manufakturnega in delikatesnega blaga. Samo 29. decembra je prodalo za dva milijona 600 tisoč dinarjev industrijskega blaga, 30. decembra za milijon 893 tisoč dinarjev in 31. decembra za milijon 589 tisoč dinarjev. Trgovski podjetji »Potrošnja« in »Preskrbasta« postregli s podatki za ves mesec december. Tako v »Potrošnji« kakor tudi v »Preskrbi« so decembra zapisali rekordne obisk nakupovalcev v letu 1958. »Potrošnja«: 18 milijonov 300 tisoč dinarjev špecerjskega in 9 milijonov 900 tisoč dinarjev manufakturnega blaga. »Preskrba«: 18 milijonov

»Vitaminka« je od 25. do 31. decembra prodala 9.000 litrov mleka (324.000 din), 150 kg čajnega masla (69.000 din), 15.000 kosov jaje (380.000 din), 3.000 kg solate (195.000 din), 500 kg kartofle (40.000 din), 1.500 kg čebule (82.500 din), 2.000 kg jabolk (58.000 din), 150 kg fig (21.000 din), 800 kg mandarin (19.200 din), 300 kg margarine (117.000 din), 200 kg jedre (106.000 din), 500 kg celih orehov (62.500 din).

»KNJIGARNA TRBOVLJE« je v decembru prodala za 400 tisoč dinarjev knjig. (Pred novoletno jelko so šle zlasti v denar najrazličnejše slikanice in knjižne zbirke), za 600 tisoč dinarjev šolskih potrebščin, papirnica je opravila dva milijona 500 tisoč dinarjev, tiskovine pa so zaslužile 480 tisoč dinarjev.

Pravkar prispelo

HRASTNIK V soboto je obiskal hrastniško občino sekretar OK OLO Ljubljane dr. Marjan Dermastia in podpredsednik OLO Ljubljane, tov. Klemenčič.

BREZICE V Brezicah imajo tečaj za najvišjo kvalifikacijo delavcev mehanične in šoferške stroke. Tečaj, ki je v prostorih ObLO, obiskuje 16 mehanikov in poklicnih šoferjev. Predavatelji prihajajo iz Brezic in iz Novega mesta. Slušatelji so se z vso resnostjo oprijeli učenja, zato pričakuje vodstvo tečaja, da bodo vsi opravili izpitno preizkušnjo. Tudi kvalificirani delavci v trgovini, s sedemletno prakso, se pripravljajo na izpizt za visokokvalificirane delavce. Vsega skupaj jih je 14, desetdnevni tečaj pa bodo obiskovali v Ljubljani.

TRBOVLJE Po daljšem času bodo ljubitelji telovadbe v Trbovljah spet prišli na svoj račun. Za nekaj let tekmujejo moške in ženske vrste Srbije in Slovenije v vajah na orodju. Letos bodo najboljši moški telovadci tekmovali v Kranju, ženske pa v Trbovljah. Za imeniten telovadni užitek so nam porok imena kstih tekmovalk, ki so lani tekmovala na svetovnem prvenstvu v Moskvi. Med drugimi bo nastopila v ženski vrsti Srbije večletna državna prvakinja. Tekmovanje bo v soboto, 17. januarja ob 19. uri, v gledališki dvorani Delavskega doma.

V SOBOTO SO V TRBOVLJAH SLOVESNO OTVORILA NOVO POSTO. Odprtu je prisostoval tudi predsednik republiške Ljudske skupščine tov. Miha Marinko, sekretar OK ZKS Ljubljana, tov. Janez Vipotnik, predsednik OLO Ljubljane, tov. Marjan Dermastia in predsednik trboveljske občine, tov. Tine Gosak. Direktor PTT iz Ljubljane, tov. Jože Gerbec je opisal prizadevanje za izboljšanje poštne službe v Sloveniji in omenil, da je trboveljska pošta 41. novi objekt, ki ga slovenski poštarji predajajo namenu po osvojitvi. Vzporedno z dograditvijo pošte, je bil dokončan tudi podzemeljski telefonski kabel od Trbovelj do Zidanega mosta. Tega dne sta začeli delovati tudi avtomatski telefonski centrali v Trbovljah in Zidanem mostu. Pošto je izročil namenu predsednik delavskega sveta PTT iz Ljubljane, ključce pa je sprejel predsednik delavskega sveta trboveljske okrajne pošte. Na sliki vidite predsednika trboveljske občine pri prvem telefonskem razgovoru

ODBOR ZA PRIPRAVO III. ZIMSKEO-ŠPORTNIH IGER «ELES» na Partizanskem vrtu je sporočil, da se je doslej prijavilo 130 tekmovalcev, 8. in 9. februarja pričakujejo na Partizanskem vrtu nad 170 tekmovalcev ter precejšnje število gostov.

LITJA Zasavski hribi imajo zelo lepa in ugodna smučišča. Razen vseh drugih privlačnosti imajo že to prednost, da so zelo blizu večjih zasavskih središč in Ljubljane in so dostopni ob nizkih izdatkih.

Med zelo posređene smučarske terene štejemo tudi Janče, med Litijo in Ljubljano. Janče so si izbrali za smučarske vaje dijaki ljubljanske gimnazije na Rakovniku že leta 1955. Od takrat prirejajo vsako leto v semestrskih počitnicah smučarske tečaje. Prav je, da damo javno priznanje poštvovalnemu profesorju telesne vzgoje na rakovniški gimnaziji, tov. Žoržu. Vsako leto obiskuje njegov smučarski tečaj na Jančah po več desetih dijakov in dijakinj, ki stanujejo v poslopju lepe nove šole, hranijo pa se v planinskem domu. Zanimivo je, da se je v letošnji tečaj prijavilo toliko mladih smučarskih kandidotov, da bo treba — verjetno — organizirati kar dva tečaja. Vse to govori o zadovoljstvu tečajnikov na naših zasavskih Jančah, v prijazni gorski vasici, in o lepim smučiščih.

● Odbor za proslavo 40-letnice KPJ v Trbovljah je imel v torek širo sejo. Program praznovanja, ki ga je sprejel tokrat, bomo objavili v prihodnji številki.

● Ljudska univerza v Trbovljah je na zadnji seji razpravljala o poslojskem izobraževanju odraslih. LU bo pripravila večerno delavsko osemletko, na jesen pa tudi delavsko gimnazijo. Vsi, ki se žele vpisati v to šolo, naj se prijavijo Adu Naglavu, upravitelju vodenske šole. V kratkem bo objavljen tudi raspis za dopisno ekonomsko šolo, ki je bila doslej namenjena le članom Zveze borec. Prijavitve za to šolo sprejema ravnatelj ESS v Trbovljah, Bogdan Šteh.

MILIJONI DEDKA MRÄZÄ

IN MESNICE? — Mesarsko podjetje »Meso« je prodalo 3.573 kilogramov prekajenega mesa in salame, 297 kilogramov jeterine, 5.892 kilograma govedine, 1.917 kilogramov teletine, 4.985 kilogramov svinjskega mesa in slanine in 6.818 kilogramov svinjskih polovic. Skupaj je iztržilo 7 milijonov 429 tisoč 660 dinarjev. Mesarji »Roga« so pripravili in prodali med 25. decembrom in Novim letom 1.717 kilogramov govedine (446.420 dinarjev), 1.108 kilogramov teletine (353.920 dinarjev), 585 kilogramov svinjskega mesa (195.900 dinarjev), 696 kilogramov slanine (222.720 dinarjev), 283 kilogramov razne drobovine (76.080 dinarjev), 246 kilogramov salame (115.521 dinarjev), 431 kilogramov klobas (210.865 dinarjev), 532 kilogramov prekajenega mesa (259.000 dinarjev) in 60 kilogramov suhe slanine (28.060 dinarjev).

POGOVOR Z UPRAVAMA GOSTINSKIH PODJETIJ NAM JE POVEDAL KAKŠNA «ZEJA» JE BILA ZA NOVOLETNE PRAZNIKE v Trbovljah. Gostinsko podjetje »Majolka« je prodalo 1.150 litrov vina (241.500 dinarjev), 275 litrov žganih pijač (207.250 dinarjev), 1750 steklenic piva (122.500 dinarjev), za 45.000 dinarjev brezalkoholnih pijač, za 66.000 dinarjev jstevin in za 95.000 dinarjev cigaret. Gostinsko podjetje »Turisti« pa je 30. januarja zaslužil v točilnici restavracije na Trgu revolucije 46.321 dinarjev in v jedilnici 9.837 dinarjev, 31. decembra 61.577 dinarjev in 6.795 dinarjev, 1. januarja 56.560 dinarjev in 8.788 dinarjev, 2. januarja 44.940 dinarjev in 5.316 dinarjev. Kolodvorska restavracija je od 31. decembra do 2. januarja prodala za 33.378 dinarjev jedil in za 106.886 dinarjev pijač. Gostišče »Pod lipo« je zaslužil od 30. decembra do 2. januarja 20.064 dinarjev z jedil in 101.272 dinarjev s pijačami: Pri Kurniku pa so od 25. decembra do 2. januarja prodali za 20.160 dinarjev jedil in za 162.920 dinarjev pijač. Natančnih števk o potrošnji pijač nam ni uspelo zbrati iz posameznih gostinskih enot in novoletnih zabav.

MOZAIK STEVILK NE VARA. — Natančno nam kaže, kakšne misli in načrti so se podili po glavah Trbovelčanov v predprazničnih in prazničnih dneh. Izpodbiha razvpiito »trboveljsko žejno« ob plačilih dneb. Resda so še lahko v tem in onem gostinskem obratu ugotovili, da so prodali v enem samem večeru za več kot sto tisoč kockajlov, res je, da bi se lahko število popitih litrov še zmanjšalo, vsekakor pa je razveseljiva resnica, ki velja za večino, da Trboveljčani zadnjih v lanskem letu prisluženega denarja in nagrad niso lahkomišlelo zapravili.

Iz trgovin so zamažkali prav predmeti, ki bodo še dolgo po Dedkovem odhodu našim mladim in ostalim koristno služili.

Ja, Kopriva

PRVI SMUK v novem letu

Steklarji na startu

HRASTNIŠKA STEKLARNA JE SVOJ PLAN DOSEGLA

Kolektiv Steklarne Hrastnik je moral lansko leto prebroditi nešteto težav — izpolniti je moral svoj družbeni plan, hkrati pa rekonstruirati in modernizirati svoje tovarno. Bilo je obilo težko: na razmeroma majhnem prostoru se je gnetlo na stotine in stotine ljudi. Delavci, ki so obnavljali tovarno, so motili redno produkcijo steklarne, ljudje v proizvodnji pa so bili spet napoti delavcem v investiciji. Med letom pa se je zgodila še nesreča na štirikadri peči, tako da je grozila nevarnost, da kolektiv ne bo mogel izpolniti svojih obvez do skupnosti. Z nepovečanim številom delovnih moči, vendar z večjim naporom celotnega kolektiva pa je proizvodni plan tovarne po ne še povsem zaključenih računih izpolnjen naslednje: planiranih je bilo 6.200 ton steklarskih proizvodov, izdelanih pa 6.350 ton. Prav tako je bila prodaja stekla planirana s 6.300 tonami v vrednosti 1 milijarde 356.400 dinarjev, brez meseca decembra pa je bila dosežena odposiljatev 6.237 ton stekla v vrednosti 1 milijarde 212.208.000 dinarjev.

Do 28. decembra p. l. je hrastniška Steklarna izvozila v tujino 373.361 kg stekla v vrednosti 132.442.000 din, kar predstavlja vrednost 37.083.000 deviznih dinarjev. Do konca leta je tovarna izvozila 4 vagonne stekla, medtem tudi prvo pošiljko kozarcev z nogu v Ameriko.

Da je tovarna dosegla tolikšen količinski in finančni uspeh, je zahvaliti prizadevanju celotnega kolektiva steklarne, prav tako pa tudi boljši izbiri asortimaja v steklarskih izdelkih večje vred-

nosti, a tudi posameznim racionalizatorjem v kolektivu. Samo vodja Kiko delavnic, tovariš Jože Velje, in tov. Sandi Podlunšek sta z novim načinom izdelovanja kozarcev in razsvetljavnih krogel prihranila podjetju okrog 4 milijone dinarjev, za kar jima je upravni odbor tovarne odobril tudi primerno denarno nagrado.

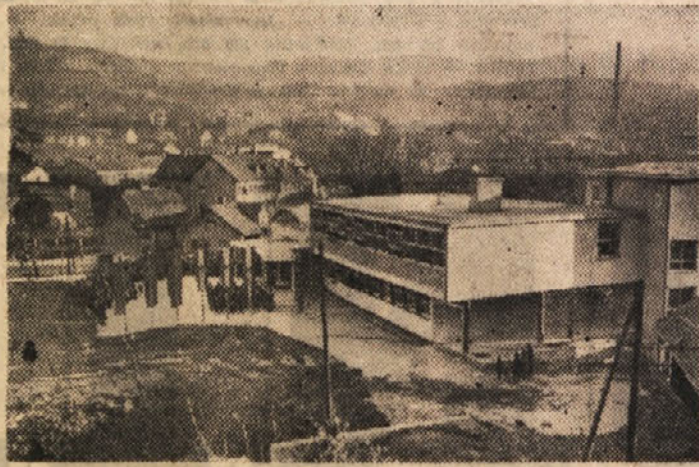
Vsekakor moramo še omeniti, da je kolektiv v mesecu decembru dosegel rekordno proizvodnjo, saj je izdelal nad 600 ton jekla in plan presegel

za 22 odstotkov. S tem je kolektiv svojo družbeno obvezo v letu 1958 tudi v polni meri izpolnil.

A tudi rekonstrukcija steklarne naglo napreduje in po načrtu. Postavljen je že novi dimnik, prvi del talilne dvorane in zvezni trak ter dvorane za pregled in hlajenje stekla. Prav tako stoji tudi že tri banje, in to dve pettonski in ena dvanajsttonska.

Od odobrenih investicijskih kreditov v znesku 175.597.126 dinarjev je bilo porabljenih: 99.910.916 din za gradbeno delo, 59.134.287 din za domačo opremo tovarne z montažo, 15.051.913 din za uvoženo tovarniško opremo z montažo ter poldrug milijon za izdelavo načrtov. Od investicijskih kreditov je do sedaj porabljenih 72,08%.

Do letošnjega maja bodo

Pogled na novo trboveljsko postjo

tudi že začele dajati prve tripe; prve tone steklarskih izdelkov.

Za gradnjo novih stanovaljskih hiš je podjetje porabilo 49.416.432 din. Zaradi pomanjkanja stavbenih parcel v Hrastniku zida tovarna stanovaljske bloke za člane kolektiva v celoti na desnem bregu reke Save.

Tudi za leto 1959 si je kolektiv Steklarne Hrastnik za-

dal odgovorno družbeno nalogo. Začrtal si je, da bo napravil 6.570 ton steklarskih izdelkov, kar je vsekakor zelo velika obveza. Vendar lahko mirno pričakujemo, da bo prizadevni kolektiv te tovarne, kot vsa leta doslej, od skrbnega sodelovanja organov delavskega samoupravljanja in sindikata svojo družbeno nalogo uspešno opravil.

V. R.

IZBOLJŠANJE DRUŽBENE PREHRANE V ZAGORJU

Obeti za prihodnost

Ko so pred nekaj tedni zagorski delavci na svojih občinskih sindikalnih podružnicah govorili o delu sindikata v minulnem obdobju, so razpravljali tudi o skrbi za človeka. Na dnevni red je prišla tudi družbena prehrana.

Kako je res v Zagorju z obrati družbene prehrane? Za zdaj obstajajo le tri take ustanove, in sicer: menza v Toplicah (v nekdanji rudniški restavraciji), menza v kisoškem samskem domu in menza gradbenega podjetja »Beton«.

V vseh teh obratih se hrani nekaj sto rudarjev in ostalih delavcev, medtem ko je v hotelu »KUM«, kjer je hrana nekoliko dražja, aboniranih okrog 35 ljudi. Največ j v obratih družbene prehrane samskih delavcev, ki žive ali v samskih domovih ali zasebno in so navezani na tujo pomoč.

Nekoliko slabše je s prostori, v katerih poslužujejo menze. Posebno velja to za obrat družbene prehrane v Toplicah. Večji prostor je sila vlažen, zato marsikoga odbija. Treba bi misliti na primernejše prostore. Sicer ima rudnik v načrtu zgraditev večjega, sodobnega samskega doma, v katerem bi bili večji in lepši prostori družbene prehrane.

Tudi Center za pospeševanje gospodinjstva v Zagorju namerava, če bo našel razumevanje pri občinskem ljudskem odboru, odpreti obrat družbene prehrane. Ker obstaja v Zagorju zdaj gospodinjstva šola, kjer se šola nad dvajset deklet, bi bila menza za oziroma hrana v tem obratu lahko poceni. Dekleta imajo že tako pri praktičnem pouku opravka s kuhanjem, zavoljo tega ne bi bilo težko kuhati za nekaj desetih ljudi. Prostori, čeprav manjši, so na razpolago, treba bi bilo urediti le še nekaj drugih reči. Sicer pa menzi Center za pospeševanje gospodinjstva, da bi ljudje lahko odnašali hrano domov, kjer bi jo pogreli in použili.

In kakšna je hrana v obratih družbene prehrane? Povprašali smo upravnika največjega obrata v rudniški restavraciji. Tam se hrani nad 160 ljudi. Večina rudarjev. Vprašali pa smo tudi nekatero samsko rudarico. Rudarji pravijo, da se je hrana močno izboljšala, saj je izdatna in še kar poceni. Za zajtrk je vsak dan pol litra kave, dva kosa kruha z margarino, paste-to ali marmelado. Opoldne in zvečer je mimo drugih jedi vedno meso. Prvi abonenti prihajajo k zajtrku že zjutraj, ob peti uri, zadnji pa zapuščajo zvečer obrat tisti rudarji, ki prihajajo s popoldanskimi izmenami, saj nosi svoje rezišče in daje kurjavo. Letno prispeva torej več milijonov dinarjev.

Zanimivo pa je, da se kljub temu še vedno mnogo samskih delavcev ne poslužuje ugodnosti v obeh obratih družbene prehrane. Sicer je tistih, ki si sami kuhajo, vedno manj, so pa še, in med temi je tudi največ obolelih. Njihova hrana je precej enostranska, majhne kalorične vrednosti, najbolj zanimivo pa je to, da je njihova hrana včasih mnogo dražja kot v menzah. Nekateri se opravičujejo, da so se kuhanja že kar privadili, drugi — teh je največ — pa si pripisujejo hrano od doma (s kmetov) in še nekaj dokupijo, da jim zadošča do naslednje sobote, ko odhajajo spet domov. Vendar je med njimi vse manj mladih ljudi. Leto spoznavajo, da morajo ob težkem delu imeti izdatno hrano, ki jo lahko zdaj dobijo le v obeh menzah.

Iz vsega naštetega opazimo, da so se sindikalne podružnice in druge institucije resno lotile izboljšanja življenjskih pogojev svojih delavcev. Prvi obeti so tu, treba jih bo le z nekaj dobre volje ob skupnem prizadevanju uresničiti. Morda bo kazalo postaviti tudi organe družbene upravljanja v vse obrate družbene prehrane, kajti abonenti sami imajo gotovo še kopico predlogov, kj jih bo moč z malce dobre volje izpolniti.

Prav bi bilo, da bi tudi drugod pričeli razmišljati o ustanavljanju lastnih manjših obratnih kuhinj. Organi delavskega samoupravljanja bodo kaj kmalu spoznali, da bi tisti denar, ki bi ga dali za nemotno delo obratnih kuhinj, rodil tudi boljše proizvodne uspehe.

Z ustanavljanjem takih praktičnih menz bi rešili spet važen problem, kj v naših delovnih kolektivih tare številne člane, ki nimajo urejenega gospodinjstva.

Zanimivo je, da so se zglasili za pregled nekateri člani ZB iz senovske in brežiške občine. Za pregled je bil zlasti koristen za Tovarna celuloze, ki je dala v ta namen na razpolago vse svoje ambulantne prostore in avtobus, s katerim so se pripeljali na pregled oddaljeno stanujoče člani. Od 320 članov jih je bilo pregledanih 210. Občinski odbor ZB ima sedaj za vse pregledane zdravstveno kartone, tako da ne bo imel več težav pri izbiranju kandidatov za zdravljenje.

Za ta pregled je vladalo veliko zanimanje tudi iz drugih občin.

Obetajoče NOVO LETO

V OBČINI TRBOVLJE PRICAKUJEJO LETOS VEČJO PROIZVODNJO OB MANJSEM ŠTEVILU ZAPOSLENIH

Spet je leto uspešnega gospodarskega boja in prizadevanj za nami, nalogo, določene v lanskoletnem družbenem planu, so naši delovni kolektivi izvršili in jih ponekod celo prekorčili. Pred nami je novo leto. Sprejet je bil letošnji zvezni družbeni plan, prav tako republiški, ta mesec bo sprejet okrajni družbeni plan, ki mu sledijo plani posameznih občin. V našem listu nameravamo obravnati letošnji družbeni plan zasavskih občin. Tokrat samo nekaj vrstic o družbenem planu občine Trbovlje za letošnje leto.

Je prekoračili in to predvsem na področju industrijske dejavnosti. Tako je lanski družbeni plan predvideval 8 milijard 266 milijonov dinarjev dohodkov, dosežen pa je bil v višini 10 milijard 71 milijonov dinarjev. Presegli smo ga ne samo v industrijski dejavnosti, temveč tudi na področju obrti, trgovine in prometa — nismo ga pa dosegli v gostinstvu in v gradbeni dejavnosti. Celotni družbeni plan občine Trbovlje je pričakoval 9 milijard 479 milijonov dinarjev dohodkov, dosežen pa je bil v vrednosti 11 milijard 470 milijonov dinarjev.

Tudi letošnje leto predvideva družbeni plan trboveljske občine skoro iste dohodke kot lani.

Lanskoletni družbeni plan občine Trbovlje so naši delovni kolektivi in ostali delovni ljudje

dobrodošli, saj si bodo s tem prihranili mnogo časa in poti. Z dostavo mleka na dom bo petrošnikom zagotovljena stalna dostava mleka, predvsem pa bodo gospodinjstvom s tem onemogočeno preprečevanje in izkoriščanje potrošnikov po raznih prekupčevalcih.

Nova pralnica v Brežicah

Brežiške gospodinjstve so ustanovile svoj gospodinjstvi center z željo, da tudi one po svojih močeh pripomorejo k dvigu življenjskega standarda delovnih ljudi v Brežicah. Že dolgo se bore za primerne poslovne prostore, ki pa jih v kraju zelo primanjkuje.

Naslednja pridobitev za mesto bo nova pralnica. To bodo odprli, brž ko bodo našli za to primerne prostore. Tudi pralnica bo mnogim zelo dobrodošla, posebno številnim samscem in gospodinjstvom, ki nimajo potrebnih pralnih prostorov in pralnih strojev, ali pa ne utegnejo prati, ker jih ovira služba.

Z novim letom so gospodinjstve prevzela sedanjo prodajalno mleka v Brežicah in je nameravajo preurediti v mlečno restavracijo. Iz razgovora s predstavnici centra povzemamo, da hočejo organizirati prvovrstno in kvalitetno prodajo mleka, toplih in hladnih mlečnih jedi in še drugih dobrot. Prav je tako, saj je tovrstna prehrana, ki je zdrava in poceni, v Brežicah nujno potrebna in tudi zaželena.

Kot posebno novost obetajo dostavo mleka v steklenih kanah na dom. Ta naloga je zelo zahtevna, vendar bo njena izvedba številnim gospodinjstvom močno

dobrodošla, saj si bodo s tem prihranili mnogo časa in poti. Z dostavo mleka na dom bo petrošnikom zagotovljena stalna dostava mleka, predvsem pa bodo gospodinjstvom s tem onemogočeno preprečevanje in izkoriščanje potrošnikov po raznih prekupčevalcih.

Zdravniški pregled vseh članov ZB

OBČINSKI ODBOR ZB VIDEM - KRŠKO JE PRED NEDAVNIM IZVEDEL ZELO PLEMENITO IN KORISTNO DELO ZA SVOJE ČLANE. ZE OB OBČNEM ZBORU SI JE ZADAL NALOGO, DA BO POSKREBEL ZA SISTEMATIČEN ZDRAVNIŠKI PREGLED VSEH ČLANOV ZB IN POSKREBEL VSEM TISTIM, KI SO ŠIBKEGA ZDRAVJA, ZDRAVLJENJE OZ. OKREVANJE. TA SKLEP JE ODBOR TUDI IZPOLNIL. DOGOVORIL SE JE Z UPRAVO VOJNE BOLNIŠNICE LJUBLJANA - MOSTE, DA NUDI ORGANIZACIJI ZADEVNO POMOČ.

Ekipa te ljubljanske bolnišnice je svojo nalogo nadvse zadovoljivo opravila. Pregledi članov so trajali dva dni. Vso pomoč pri pregledih članov je nudila tudi Tovarna celuloze, ki je dala v ta namen na razpolago vse svoje ambulantne prostore in avtobus, s katerim so se pripeljali na pregled oddaljeno stanujoče člani. Od 320 članov jih je bilo pregledanih 210. Občinski odbor ZB ima sedaj za vse pregledane zdravstveno kartone, tako da ne bo imel več težav pri izbiranju kandidatov za zdravljenje.

Za ta pregled je vladalo veliko zanimanje tudi iz drugih občin.

V POČASTITEV 40-LETNICE KPJ

Tisoč nas je bilo

IN Z NAMI DESET TISOČ SOTRPINOV, KI SO Z NAMI BOJEVALI BOJ ZA PRAVICO

S Tomažičem sva se sklanjala nad papirjem. Z desnico je trdo držal svinčnik. Pisal je, prenehal, dvignil glavo, se zamislil, in spet pisal. Potem je rekel:

— Te presnete vejice in plke. Saj ne vem, kam bi jih postavil. Odrinil je papir in bolj sam zase glasno premišljeval:

— Hudo je bilo — samo na to človek rad pozabi! Rad bi tako napisal, da bi danes ljudje razumeli...

Spet je prijel svinčnik in se zatopil v pisanje. PISAL JE SPOMINE NA VELIKE DOGODKE V ZAGORJU PRED 38 LETI. Na papir je z težko, zgarano roko risal spomine na stavko, ki so jo začeli zagorski rudarji skupno z rudarji Trbovelj, Hrastnika in drugimi, dne 17. decembra leta 1920 in končali 25 dni kasneje ter jo zmagovalno končali.

Nato je bral, tisto kar je napisal. NA SPOMINSKEM ZASEDANJU DELAVSKEGA SVETA RUDNIKA ZAGORJE.

jev je Zveza rudarskih delavcev zahtevala pri takratni TPD mezdna pogajanja. Vodstvo je moralo popustiti in privoliti v pogajanja, ker so bili vsi rudarji složni.

Pogajanja so se začela meseca oktobra leta 1920. Rudarji so zahtevali povišanje mezd in povišanje nabavnega prispevka. Pogajanja so bila dolgotrajna. TPD je bila pripravljena zvišati dneve le za 29 vinarjev, v kar pa delavski zapupniki niso privolili.

Kakšne adute je imela rudarska organizacija? Tomažič jih je navedel:

— V Zagorju je imela TPD štiri milijone kron dobička. V vseh rudnikih TPD je znašala letna proizvodnja premoga 900 tisoč ton. Tona premoga je stala 516 kron, kar je pomenilo, da so imeli skupno 464 milijonov kron dohodka. Njihovi stroški pa so bili:

Za delavske mezde so izdali 50 in pol milijona kron. Za nabavni prispevek 10 milijonov kron, za stroške proizvodnje in material pa so izdali 10 milijonov kron. Skupno so torej znašali izdatki 240 milijonov kron. Profit TPD je znašal petstotakom 225 milijonov kron. Mezde pa so bile TPD naslednje:

»Kopači so dobivali po 49 kron, vozači 39 in delavke po 33 kron. V državnem, velenjskem rudniku, pa so plačali rudarje takole:

Kopači so zaslužili 63 kron, vozači 52 kron in delavke 48 kron. Razlike so torej znašale od 30 do 50 odstotkov.

Kot rečeno, vodstvo TPD ni hotelo ugoditi rudarskim zahtevam, zato je 17. decembra leta 1920 izbruhnilo srbno organiziran štrajk. Ki ga je vodila Partija. Stavkati je začelo tisoč rudarjev, ki so bili vsi enotni in pripravljeni na kakršno koli akcijo. Akcijo so solidarno podprli zagorski steklarji, ki so tudi dva dni stavkali in sploh bili složni z rudarji.

30. decembra so se ponovno začela pogajanja. Rudarji TPD so privolili v predlog vladnega zastopnika, da se dnevi pri TPD izenačijo z mezdami državnih rudnikov. Takratni direktor Skubece pa je povedal, da TPD ne bo tega storila, ker bi morala tedaj dvigniti cene premoga. Pogajanja so se spet razbila.

Upravljalci so se sešli. Prišli so tudi stari rudarski veterani, tisti, ki so na svojih plečih nosili pezo takratnih dogodkov. Star rudarski rod je prišel med mlajše vrstnike, da bi skupno z njimi za urico, dve, pokramljal o tistih časih.

Tomažič pa je bral:

»Ze leta 1918 je po vsem svetu silno močno odjeknila velika oktobrska revolucija. Njen duh je preplaval evropsko delavsko gibanje kot mogočnega val. Ideja oktobrske revolucije je povzročila že maja tistega leta upor slovenskih vojakov v Judenburgu. Svoj upor so plačali z življenjem, toda s to veliko žrtvijo so pokazali drugim, kje je njihova pot v svobodo. Revolucionarna zavest se je stopnjevala. Ko se je na jesen leta 1918 končala prva svetovna vojna, se je delavstvo znašlo v nevezdrnih razmerah. Takratni socialno-demokratski voditelji se niso kdo ve kaj brigali za delavstvo in njihove težave. Še posebno ne zato, ker jim je takratna jugoslovanska buržoazija ponudila nekaj stolčkov v parlamentu. S tem je bilo zanje delavsko vprašanje »rešeno«.

France Tomažičev je bral, počasi, premišljeno in z ognjem v očeh.

— Zaradi zelo nizkega življenjskega standarda rudar-

jev je Zveza rudarskih delavcev zahtevala pri takratni TPD mezdna pogajanja. Vodstvo je moralo popustiti in privoliti v pogajanja, ker so bili vsi rudarji složni.

Pogajanja so se začela meseca oktobra leta 1920. Rudarji so zahtevali povišanje mezd in povišanje nabavnega prispevka. Pogajanja so bila dolgotrajna. TPD je bila pripravljena zvišati dneve le za 29 vinarjev, v kar pa delavski zapupniki niso privolili.

Kakšne adute je imela rudarska organizacija? Tomažič jih je navedel:

— V Zagorju je imela TPD štiri milijone kron dobička. V vseh rudnikih TPD je znašala letna proizvodnja premoga 900 tisoč ton. Tona premoga je stala 516 kron, kar je pomenilo, da so imeli skupno 464 milijonov kron dohodka. Njihovi stroški pa so bili:

Za delavske mezde so izdali 50 in pol milijona kron. Za nabavni prispevek 10 milijonov kron, za stroške proizvodnje in material pa so izdali 10 milijonov kron. Skupno so torej znašali izdatki 240 milijonov kron. Profit TPD je znašal petstotakom 225 milijonov kron. Mezde pa so bile TPD naslednje:

»Kopači so dobivali po 49 kron, vozači 39 in delavke po 33 kron. V državnem, velenjskem rudniku, pa so plačali rudarje takole:

Kopači so zaslužili 63 kron, vozači 52 kron in delavke 48 kron. Razlike so torej znašale od 30 do 50 odstotkov.

Kot rečeno, vodstvo TPD ni hotelo ugoditi rudarskim zahtevam, zato je 17. decembra leta 1920 izbruhnilo srbno organiziran štrajk. Ki ga je vodila Partija. Stavkati je začelo tisoč rudarjev, ki so bili vsi enotni in pripravljeni na kakršno koli akcijo. Akcijo so solidarno podprli zagorski steklarji, ki so tudi dva dni stavkali in sploh bili složni z rudarji.

30. decembra so se ponovno začela pogajanja. Rudarji TPD so privolili v predlog vladnega zastopnika, da se dnevi pri TPD izenačijo z mezdami državnih rudnikov. Takratni direktor Skubece pa je povedal, da TPD ne bo tega storila, ker bi morala tedaj dvigniti cene premoga. Pogajanja so se spet razbila.

Dne 11. januarja leta 1921 je TPD končno popustila. Prvič zato, ker je bila zimska sezona, ker je bila takratna vlada zelo zainteresirana, da se stavka konča in sploh zaradi najpoglavitejšega vzroka: vsi rudarji so bili enotni do zadnjega moža. Slovenski rudarji niso bili osmišljeni v tem velikem boju. Pomagali so jim bosenski rudarji. V Tuzli pri Kreki je namreč prav tako izbruhnil štrajk in prišlo je do krvavega spopada, v katerem so nastopili proti stavkajočim orožniki in vojaštvo. Pri spopadu je bilo nekaj ubitih, med njimi celo neki Slovenci. Takrat so mnogo rudarjev aretirali, prihodnje leto pa je moralo 355 rudarjev v Sarajevu pred sodišče, kjer so bili obtoženi organizacije stavke. V solidarnostno stavko pa so stopili tudi delavci Beograda in Zagreba, ki so 28. in 29. decembra leta 1920 izvedli generalni štrajk.

Rudarjem TPD so zvišali mezde od 30 do 50 odstotkov, precej pa so pridobili tudi mladoletni rudarji in žene — delavke. Ta uspeh je bil dosežen kljub zloglasni »Obznani«, ki jo je vlada izdala že 30. decembra leta 1920, in s katero je prepovedala Komunistično stranko. Zvezo komunistične mladine, Zvezo rudarskih delavcev in vse rdeče sindikate, prepovedala izhajanje naprednega tiska in zapечатila prostore naprednih društev ter zaplenila njihovo imetje.

Vse te represalije pa niso omajale ugleda in vpliva Komunistične stranke. Ugled Partije je naraščal, zato je tudi pri občinskih volitvah leta 1921 dosegla lepe uspehe.

Februarja, leta 1922, je bila Zveza rudarskih delavcev obnovljena in je takoj izvedla še eno stavko. V šestdnevnem štrajku so rudarji dosegli ponovno zvišanje mezd.

Nato je France Tomažič govoril še o drugih bojih slovenskih in jugoslovanskih rudarjev, omenil velikansko vlogo Partije, ki je znala povezati najnaprednejši del delavskega razreda in ostalih delovnih ljudi in jih popeljati v dokončno zmago. Govoril je še o pomembni poti ljudske revolucije in polagal na srce zagorskim upravljalcem, naj skrbno varujejo pridobitve 40-letnega boja Partije in krepkeje razvijajo in krepijo delavsko upravljanje.

Mladim in starim rudarjem ter gostom, med katerimi so sedeli tudi tovariši Miha Marinko, predsednik okrajnega ljudskega odbora Ljubljana Dr. Marjan Dermastija, okrajni sekretar Zveze komunistov Janez Vipotnik France Klopčič in nekdanji zagorski, zdaj rogaški steklarji, so zapeli loški pevec, recitali pionirji topliške osemletke in jih prisrčno pozdravili.

Starim rudarskim veterantom so pripeli za gumbičo rdečih nageljnov in na njihovih razoranih obrazih je zasijala mladost...

Pomenek je bil nadvse prisrčen. Starejši so pripovedovali svoje doživljanje mlajšim...

Posebno pozornost je inspekcija posvečala trgovini, zlasti se po znanih odlokih zveznega izvršnega sveta o najvišjih cenah potrošnemu blagu. Ne bi podrobno naštevaj celotnega dela, ki ga je inspekcija opravila v tem času, marveč bi opozorili na neki drug zaskrbljujoč pojav, na katerega so naleželi inspekcijski organi pri svojem vsakdanjem delu. Gre namreč za odnose podjetij do teh organov. Dogodilo se je namreč, da je tržni inšpektor pri opravljanju svojih dolžnosti pogosto nalezel na nerazumevanje in celo sovražno razpoloženje odgovornih ljudi podjetij. Zai ne samo pri teh, marveč celo pri drugih in terenskih društvenih organizacijah. Marsikje se vedno štejejo organe tržne inspekcije, ki imajo edino nalogo budno nadzirati, kako gospodarke organizacije in podjetja izvajajo razne predpise, za nepotrebnost nadlego. Ali so varuhi zakonitosti morda sovražniški naše družbene stvarnosti? Morda da so to samo zato, da sprejemajo plačo? Po nepotrebnem bi izgubljal vsakršno besedo, če bi morali v času poglubljenih izvajanj našel naše socialistične prakse, v utrjevanju mehanizma delavskega in družbenega upravljanja dokazovati, da ni tako. Nasprotno: vsa podjetja bi morala težiti za tem, prav posebno pa odgovorni ljudje v njih, da bi organom inspekcije pomagali pri opravljanju svojih dolžnosti, ne pa prikličevati določene slabosti, ki izvirajo včasih tudi iz nepoznavanja predpisov in podobnega.

Švede pa je na drugi strani dolžnost organov tržne inspekcije predvsem, natanko poznati probleme in težave podjetij, delavcev in blagovnem prometu. Le

Med zemljo in zemljo

IZ ROMANOVIH ZAPISKOV

OB OBČINSKEM PRAZNIKU SENOVEGA

NOVI DOL, KONEC DECEMBRA.

PRVO SREČANJE. Jutrarnja izmena je bila na poti v dolino, ko so knapje popoldanske izmene v rovu na kotli 410 zlezli v gumijaste pajace in pripravili vse potrebno za »skok« na delovišče — spustili se bodo 120 metrov globoko. — »Gradimo jašek, ki bo povezal Novi Dol s hrastniško zvezno in trboveljsko savsko progjo! — vsi hkrati rečejo. — Škoda, da nimate šitne obleke! Lahko bi šli z nami. Doli je kaj videti! — Potem je strojnik Prašnikar pritisnil na vzvod in nekoliko oddaljeni strojnik. Može so drug za drugim izginjali v železnih kanih v globino. Srečno! Pri zadnji vožnji pa se je zataknilo: Nenadoma so vrvi obstale in luči ugasnile. Zbili smo se za oba človeka, ki sta obvisela sredi jaška na pol poti. Knapje so bili mirni: bila je samo prekinitve električnega toka!

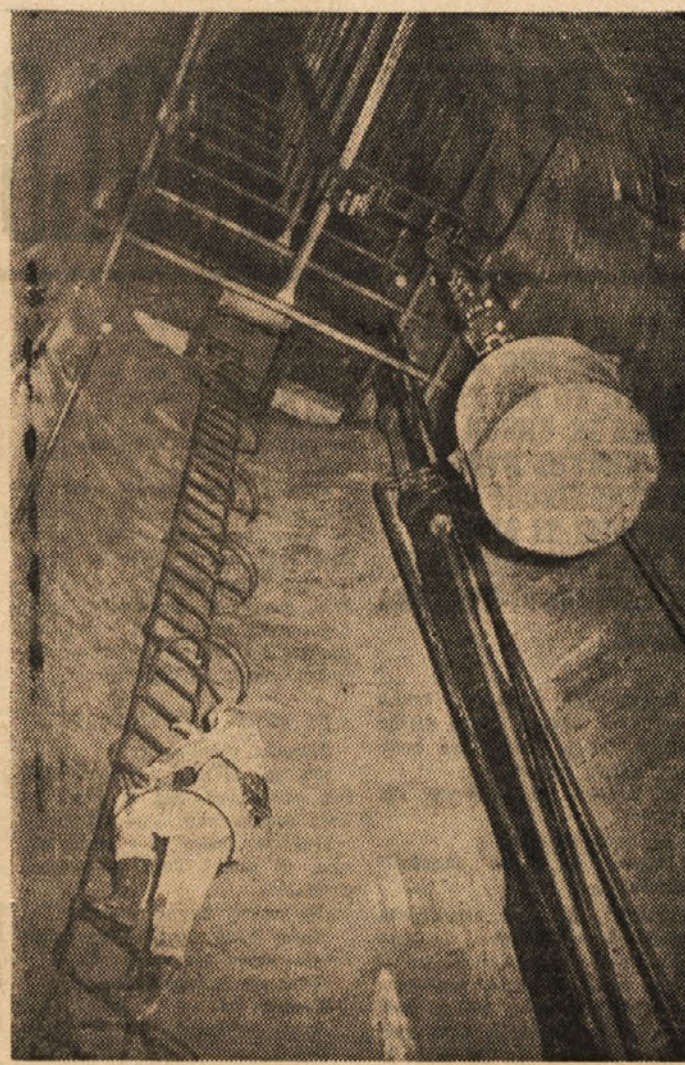
NOVI DOL, 12. JANUARJA.

Ob šestih so se migetajoče luči na čeladah in v rokah doleških rudarjev izgubile v dve smeri: Kristštamdolski rov in jašek na kotli 310. Naravnal sem si rudarsko čelado, prižgal svetilko v rokah in se prepustil sledi spremeljevalca, mladega jamskega nadzornika Staneta Markoviča. Vzpon zaviralnice štev. 1, nato vhod v Kristštamdolski rov.

trov, da bomo na ravni hrastniške zvezne proge. »Zadnji čas! zavzdihne nekdo in pljune v kot. Iz oblek vseh nas kapljajo močni curki vode. Voda priteka po zidovih jaška, tu pa se vsipa na ljudi. Niti varnostna oblačila ne morejo preprečiti poti do razgretih teles. Voda je tu najhujši problem. »Ze čutim revmo!« — pravi.

Na zidu je obešena bencinska svetilka. Plamen v njej enakomerno gori. Če bi ugasnil, bi morali vsi zaradi nevarnosti plinov takoj zapustiti prostor na 138 metru globine. Nazaj naju čaka vožnja v železni »kibli«.

Srečno! Čez nekaj minut sva že na svetlem. Zunaj zapišemo še ta razgovor o Novem Dolu med obratovodjem inš. Francem. (Konec na četrti strani).

PO 15 METROV DOLGI VISECI LESTVI (Foto Cerinšek)

Sprehod pod zemljo. Občutiti? Glava tlačí pod težo rudarske čelade, ki je za vsakega novince, tako pravijo izkušeni jamski »asi« huda mola, nekam k tlom. Zrak je nekoliko slabši. Sicer pa je Kristštamdolski rov, ki ga po domače imenujejo tudi »Kateder« s svojo ravno lito in s 40-kilogramskimi kvadrati obloženo steno, dovolj zraven in prostoren. Po tiru zdaj le kdaj pa kdaj pripotata vozček in človek, čez nekaj let pa bodo tu vozili dolgi vlaki premogaja. Pri trisotnem metru se srečamo s prvo prečno progjo, iz katere bo ob začetu rednega obratovanja prihajala ruda. 30 metrov od glavnega rova so prišli do premogaja. Ponekod je treba na to čakati dalj časa.

Spet spuščanje po nerodnih lestvah. Odprtine so majhne in glava nekajkrat pošteno trešči ob tram. Čelada postane največja prijateljica.

JAMSKI GUSARJI

Kotla 301. Najprej moderna strojnica. Vsa strojnica kakor tudi stolp, ki je visok 20 metrov, sta pod zemljo. To je novost za zasavski rudarski bazen.

Pred jaškom. Z Markovičem se spogledava. — Nazdol pojeva peč, predlava. Ze se je odprlo žrelo v no to temo. Najprej železne, nato lesene lestve. Spuščava se 138 metrov globoko. Luč in roke sta edino upanje v moredih temi. Curljanje vode, ki moči lesene kline in blato na njih. Rov, ki naj bi ga podjetja namenila za družbeni standard, so bili mnenja, da bi del teh sredstev namensko uporabila sama, del pa prepustila v odločitev občinskemu zboru proizvajalcev.

HRASTNIK SE BO OSKRBOVAL IZ LJUBLJANE. — Odborniki so imeli na voljo dve odločitvi: ali naj se letošnje leto oskrbujejo z ozminico iz skladišč ljubljanskega podjetja »Sadje-zelenjava« ali iz trboveljskega. Odkločili so se za prvo. Za to je bilo več vzrokov, zlasti pa boljše izbira in založenost. Letos morajo trgovska podjetja že v začetku leta skleniti s svojimi dobavitelji pogodbe o količini ozminic, ki jih potrebujejo za svoje področje. Cene bodo na jesen kar najnižje. Kolikor pa se bo na trgu pojavil kdo s še nižjimi cenami in bi bila to priložnost storiti tudi trgovska podjetja, bo izgubo kričalo Občinsko Novo jesen lahko pričakujemo z boljšim upanjem kot doslej.

Mleko se ne bo podražilo

PLETARSKO PODJETJE NERENTABILNO. — Na zadnji seji ObčLO Hrastnik so ugotovili, da bi bila ustanovitev samostojnega pletarskega podjetja, ki naj bi zaposlovalo zlasti invalide, nerentabilna. Zato pa so predlagali naj bi sredstva, ki jih je namenil OLO za ureditev te delavnice, uporabili za izpopolnitev elektro delavnice, v kateri bi prav tako lahko zaposlil lepo število invalidov.

GRABENI ODBOR ZA ZDRAVSTVENI DOM. — Svet za zdravstvo je na svoji zadnji seji konkretnije razpravjal o gradnji zdravstvenega doma v Hrastniku, ker je potreba po njem čedalje večja. Občinski OLO pa je na svoji seji postavil že tudi gradbeni odbor.

ZA ZADRŽNO STANDARD. — Ko so odborniki govorili o dveh tretjinah čistega dohoda, ki naj bi ga podjetja namenila za družbeni standard, so bili mnenja, da bi del teh sredstev namensko uporabila sama, del pa prepustila v odločitev občinskemu zboru proizvajalcev.

DELOVNA STEVILKA 1 preko sto metrov globoko

Kopac Beravs in kamerad Sergan steta v drugem prečnem rovu. Sta blizu 500 metrov v notranjosti »Katedra«. Zelo trd teren, potožita. Kamnita krovina. Na ših »naflava« 10 do 11 huntu, vmes pa še »zacamprava«. Na premogju je laže delati.

Tretji prečni progji nagaja voda. Miha Drobne in Ludovik Podlesnik in še nekaj dodatnih vozačev nastavljajo cevi in vozčke curku vode, ki se je pojavil nekaj po zadnjem sobotnem streljanju. Teren se menja iz trde krovine v drobno krovino. Kmalu pričakujejo premog. Vodo odvzajajo s huntu. Vsi so se že najedli vonja po »gnilih jacihi«, ki ga daje ta jamska tekočina.

Kristštamdolski rov, ki bo dolg 740 m — zdaj manjka do nje-govega konca še kakšnih 130 m — bo glavna prometna žila za odvažanje premogja iz sedanjih delovnih prog in še novih prečnih prog na zaviralnico štev. 1. Ta ga bo spravila v dolino, od koder bo potem po naspju, ki ga zdaj grade, potoval v jašek in od tam naprej skozi hrastniški rov v trboveljsko separacijo.

V krivini iz kristštamdolskega horizonta grade jašek, ki bo visok 35 metrov. Tudi gori se povzpneva, po skoro navpičnih lestvah. Stevilka šest, »Sahtpartija«, pravkar betonirana. To so strokovnjaki v zidarstvu in rudarjenju. Vodj jih kopac Jože Kajtna.

Vsi hkrati: »Stane, popoldne mora biti skončano. Če smo mi zgrabili, naj pa še oni!«

ke čedalje bolj drse. Dragi bralci, po lestvah se je treba spustiti mimo 23 odrov! Vsak oder pa je visok 5 metrov? Ta hip se zdim skupaj z vsemi rudarji, ki se kdajkoli spuščajo po teh lestvah kot neustrašni mornarski gusarji na ladijskih vrveh. Sva že preko sto metrov globoko. Iz »doline« je razločno slišati zvok rudarskega dela. 17 metrov nad deloviščem visi pripreten vrh in v zapahi uprt na zid šahta viseči železni oder, ki ga lahko z žerjavom poljubno dvigajo ali spuščajo. Dobra lastnost tega odra je, da je mogoče z njim betonirati in oblagati večje odstavke kot z lesenim. — Zadnji, 23. oder in še ena vrata. Pogled skozi njihovo odprtino je svojevrstni. Sedem knapov na delovni stevilki 1 je v neutrudnem delovnem poletu.

Končno korak na najnevarnejši del več ko stometrske poti — na železni klin 15 metrov nepretrgano dolge viseče železne lestve. Roke se oklepajo razmešene in spolzke kovine. Zdi se, da lestve čedalje bolj niha. Delovna blaza se kdaj pa kdaj ujame v varnostni obroč, ki na vsakih nekaj metrov preprečuje nesrečne »skok brez povratka«.

Končno trdna tla. Sedmorico komaj ustaviwa od enoličnega topota orodja. Trenutno so zadelj na zelo trd teren. Zato morajo veliko vrtniti in streljati. Samo v četrtki so zavrtali 51 lukenj in v soboto 21.

Martin Zupanek, vodja številke: Manjka še okoli 22 metrov odprave vseh tistih slabosti, ki se še pojavljajo v vsakodnevnem družbenem življenju.

Nadalje je okrajni komite Zveze komunistov sklenil, naj bodo v prihodnjih dneh po vseh občinah ljubljanskega okrajnega množični sestanki občanov, na katerih bodo ljudski poslanci razpravljali z volivci o družbenem načrtu za leto 1959 in o izvajanju zakona o nacionalizaciji večjih stanovanjskih hiš in gradbenih parcel.

Ljudski poslanci pridejo med volivce

Na zadnji seji okrajnega komiteja Zveze komunistov ljubljana so govorili o izvajanju Pisma Izvršnega komiteja CK ZKJ v ljubljenskih občinah ter ugotovili, da je vsebina pisma pripomogla k odstranjenju določenih slabosti in družbenemu življenju, zlasti pa v gospodarstvu z družbenim imetjem. Pojavljen sklep o izvajanju pisma je bil ta, da morajo vsi po-štemezniki kot vsi družbeni čimtelji tudi v bodoče težiti za

Iz Strojne tovarne Trbovlje

Člani kolektiva Strojne tovarne so kar dobro izkoristili svoj letni dopust v preteklem letu, in to v raznih krajih naše domovine, tako na primer v Gri-Zas ted 9 jan Zgornje 4 kvenici, na Pohorju, v okoliških planinskih domovih in na Izlakah. V Crkvenici je preživelo svoje počitnice 263 članov kolektiva s 310 svojci, na Pohorju pa 67 članov kolektiva. V okoliških planinskih domovih in na Izlakah je ustalo 25 delavcev oziroma uslužbencev. Skrajno polovica kolektiva je preživela svoj letni odih v navedenih letovskih krajih, ostali pa po večini doma.

V Strojni tovarni imajo letošnje leto v načrtu, da bodo zgradili svoje tovarniško ambulanto

z zobno ambulanto. S tovarniško ambulanto bodo pridobili večjo kontrolo nad raznimi nezgodniki v času zdravljenja. Zadnje čase so delovne nezgode zelo narasle, predvsem pa zunanje obratne nesreče. Teh nezgod na nj pripisovati toliko neprevi-dnim vožnjam z motornimi kole-ski in podobno oziroma poškod-bam pri športnih igrah, čeprav je tudi teh nekaj. Razen izgrad-nje tovarniške ambulante pa so si zadali v podjetju za letošje nalogo, da bodo uredili stano-vanske prostore v svojem sam-skem domu, nadalje hočejo ure-diti tudi menzo za samce. To namero moramo toplo pozdravi-ti, saj družbena prehrana v Trbovljah še vedno ni povsem zadovoljivo urejena.

S potovanja po Angliji

Skice z očaka

Kulturno-prosvetnega življenja v takšnih campih ni. Edino razvedriljo je bila televizija, katere se pa nekateri hitro naveličajo. Ker je Anglež v svoji domovini zelo rezerviran, je skoraj nemogoče dobiti z njim kontakt. Edina možnost, priti v angleško družino, je bila ta, da si se priklajša za obisk pri angleški družini, kar je šlo preko študentske organizacije. Ko sem šel enkrat na takšen obisk, sta me mlada zakonca prva lepo in prijazno sprejela. V sprejemni sobi mi je gospodar pokazal fotelj, v katerem sem sedel, prinesel mi je čašo piva in potem sta z ženo več kot pol ure gledala televizijski program. Mene je že kar mikalo, da bi odšel, ko je stari ugasnil aparat in začel pripovedovati o hiši, o svojem avtomobilu ter o umetnosti. Zraven je božal svojega razvjenega psa. Po naključju je vedel za ime Zagreb in Beograd — jaz pa sem mu pripovedoval o Ljubljani in o našem tujskem prometu. To pa je bilo tudi vse, ker potem mi je začel razlagati vse vrste angleških slojev. Govoril je o nizko-nizkem, ki živi precej bolj življe in podnajmljivko, o srednje nizkem, o srednjem, h kateremu sijuj pripadajo obrtniki, gostilničarji in učitelji ter podobni poklici. Prav ponosno je menil, da on kot trgovec pripada srednje-srednjemu stanu in da je večina doma ter da bi v gostilni nikoli ne mogel priti z nekim človekom iz nižjega razreda itd. In priden je prišel v pripovedovanju do visoko-visoke klase ljudi, je žena že zadremala v naslonjaču, meni pa je glava tudi že kinkala, tako da mi je preostalo drugega, kot da je pripeljal avto iz garaže in me zapeljal domov.

V Angliji spoznal iz dneva v dan več zanimivih stvari. Skoraj ni bilo dneva ali noči, da ne bi delovalo. Angleži so že tako vajeni tega vremena, da niso delne plače vedno s sehoj. Tudi o londonski megl nsem slišal nič pohvalnega. Ceste so mi bile zelo všeč, zlasti pa so mi ugajali različni avtomati, kjer si lahko kupiš cigarete, različne sladkarije, ženske no-gavice, znamke, in celo lahko poslušal pišče po želji. — Prodajalne so poglavje zase. Podoželeste te spominjajo s kričečimi napismi in pisanimi reklamami deskami na kavbojske trgovine. V notranjosti so pre-ohožene z različnimi stvarmi, tako da imata večino-ma samo dva kupca prostor za nakupovanje, ostali pa čakajo zunaj. V vsaki trgovini lahko kupiš tudi ci-garete in vžigalce. Cigarete so zaradi uvoznih tak-s tako drage, da stane dvajset najcenejših cigaret, pre-računano v naš dinar, okrog 300 din. Isto je z alkoholi-nimi pijačami, kjer stane pol decilitra najcenejšega whiskyja skoraj 800 din!

Na njihovih trgih, ki spominjajo na naše sejme, je toliko vpljta in hrupa, da se čudiš, od kod vzamejo skromni in mirni Angleži toliko trgovskega tempe-ramento. Izobrazba ljudi je zelo različna. Tisti, ki so bili po svetu, so kajpak mnogo bolj razgledani kot drugi, ki žive vedno doma.

Ko sem v Cambridgu risal mostiček in košček Univerze, se mi je približal neki angleški amatelj, ki je risal isti motiv. V pogovoru me je vprašal, če sem iz Irske. Povedal sem mu, da sem Jugoslovian. »Od kod ste doma?« — me je še enkrat vprašal. — »Iz ju-goslavije!« — sem mu odgovoril. Nato je mož nagnu-bančil čelo in dejal: »Ze vem, že vem, to je severna Afrika ...« — V televizijskem programu pa sem gledal igra, v kateri so malim šolskim otrokom kazali slike znamenitih mož. Zanimivo je bilo, da otroci nekaterih poznanih politikov sploh niso poznali, med-tem ko so pri sliki maršala Titoja takoj zavpili: »To je Tito!«

Angleške hiše so večina zidane iz raznobarnve opeke. Monotonost barv pa poživljajo pisano pobar-vana okna. Nekatere so po videzu kot hajte in je smešno, ko vidiš pred tako hišo trikrat večjo televi-zijsko anteno.

Za kino je značilno, da vedno gledaš dva filma, da v dvoranah lahko kadiš in razgrajaš, da med predstavo lahko kupuješ oranžado in čokolado in da na koncu filma igrajo angleško himno, med njo se na platno po-javljaj pisani uniformi s kolajnami na prsih angleške kraljeva — samo pretežna večina Angležev skuša priti čimprej k izhodu, da jim ni treba v vojaški držji poslušati konec himne.

Mladina je zaslepljena z Rock and rollom, ki ga divje pišče ob spremljavi moderne jazz glasbe, ker primanjkuje mladih plesalcev, plesajo dekleta kar sama med seboj.

Da vozijo v Angliji avtomobili po levi strani, ve vsak otrok — da si Angleža ne moreš misliti brez njegovega tradicionalnega čaja, tudi ni nobena skriv-nost. Bolj zanimivo pa je, če srečuješ mlade manlice, ki vodijo svoje otroke na vrvtci — že zvečer na to-werskem mostu ne srečaš drugega človeka kot dva policaja, dasiravno je ura šele devet, in če se udele-žiš spomske slovesnosti uniformirane klerikalne Sal-vation Armyje, na kateri poveljuje svete pesmi in si pripovedujejo dogovipe ter ob spremljavi mailih bob-ov in ploskanjem zapojejo čisto navadne priljublje-ne pesničke.

Angleži so večino vtižni, niso pa navajeni gledati na tužce kot na kakšna zvišena bitja. Opazil sem tudi — vsaj na podeželju — da jim delo ni sramoto.

Skratka: Pril pravilo, da v tujih državah naletiš na tuje navade in vse te človeka notranje obogat in ti vodijo ravno potrebno, da se iz inozemske vrneš z ve-spo ali avtomobilom kajti vse to lahko prineseš v sebi s spoznanjem, da je pa svetu lepo, a doma naj-lepše!

Silvo Kopitar

MED ZEMLJO IN ZEMLJO

(Nadaljevanje s tretje strani)

Novi Dol je veliko upanje zasavskih rudarjev. Pričakujejo, da bodo lahko začeli s proizvodnjo premoega že prihodnje leto. Letos bodo dokončali jašek, ki bo omogočil zvezo s hrastniško zvezno progno in trboveljsko separacijo. Kota 403 bo osnova obrata. Pojavljajo se v lečastih plasteh. Mislimo na najsoodnejši način odkopavanja tenkih slojev. Predvidena je maksimalna dnevna proizvodnja 800 ton.

S prvimi pripravami za dela na dolskem področju je začel trboveljski rudnik okoli 1954. leta.

VAZNI ZGODOVINSKI DNEVI

- 16. I. 1919 — V Berlinu ubita voditelj nemškega proletariata, revolucionarja Rosa Luxemburg in Karl Liebknecht.
- 21. I. 1924 — V Moskvi umrl Vladimir Iljič Lenin.
- 25. I. 1899 — V ječi umrl Vaša Pelagič, ugledni socialistični vodja v Srbiji. — Leto 1922 se je začel veliki sodni proces proti komunistom kot posledica vidovdanskega atentata na regenta Aleksandra Karađorđevića.
- 31. I. 1946 Razglasitev Ustave FLRJ.

TRBOVELJSKI KONGLOMERAT

DVA NA ULICI: MANJ DOTACIJ, BOLJ POLNE DVORANE — TRGOVCI MED SABO: ENO ALI DVE PODJETJI? — MESAR STRANKI: TO ALI PA NIČ! — ŠOFER POTNIKOM: ZASPALA JE, TREBA JO BO PREBUDITI! NEZNANEC PRI VRATIH STANOVA-NJA: GREM LAHKO V VAŠE STRANIŠČE? DOBRN-CANI DOBRNČANU: POMAGALI TI BOMO! OBISK V NAJMLAJŠEM ZASAVSKEM RUDNIKU O IZOBRAŽEVANJU V DPD «SVOBODI-CENTER» V TRBOVLJAH

POMENEK NA ULICI

Pa menda ne mislite, da novinarji pišejo samo tisto, kar slišimo v dvoranah: na sejah, konferencah in sestankih? Radi prislunemo tudi pomenku na ulici.

Srečal sem torej dva na ulici, ki sta vroče besedovala o trboveljskem kulturnoprosvetnem življenju. Debata je bila o dotacijah in ne vedno polnih kulturnih dvoranah.

»Denar naj dajo, pa bomo spravili na odrske deske toliko kulture, da je ljudje ne bodo mogli sproti pojesti!«
»Ali misliš, da je denar res vse?«
»Ne bodi idealist!«
»Najprej je treba napolniti dvorane...«

Pustimo ju, naj besedujeta naprej. Je pa gotovo, da ima samo eden izmed obeh prav. Res ni prav, da samo zahtevamo dotacije, treba se je tudi potruditi in napolniti naše kulturne dvorane. To je celo še važnejše, kajti včasih pravijo starejši — je bilo denarja bore malo, dvorane pa so bile polne. Sicer pa primere ni treba iskati v preteklosti, najdemo jo lahko tudi v današnjem času. Dobrnica »Svoboda« na primer nima ravno važnih materialnih pogojev, pri prireditvah pa nikoli ne manjka ljudi. Vzorok? Našli ga boste sami.

KONKURENCA ALI CENEJŠI NAKUP?

Pravijo, da sta nam na izbiro samo dve možnosti: eno trgovsko podjetje iz sedanjih treh,

pa kopico obetov za cenejši nakup, večjo modernizacijo, specializacijo in še kaj — ali pa dve trgovski podjetji z dobro konkurenco, ki bo silila k ustvaritvi vsega, kar nudi prva inanca.

Tako govore trgovci med seboj, odgovorni činitelji v občini in seve tudi potrošniki pa še niso rekli zadnje besede. Je pa vseeno prav, da se je vsaj začela razprava o reorganizaciji trgovske mreže, od katere si, pa naj bo takšna ali drugačna, nekaj vendarle obetamo.

NI MIRU MED MESARJI!

Stranka v mesnici:
»Pa mi menda ne boste dali teh ocvirkov? Saj iz tega ne bom mogla napraviti zrezkov!«
Hudirja, težko je z vami, nič vam ni prav! Tudi to moram prodati!«

»Pa zakaj ravno meni?«
Mesar vrže ocvirke na papir in de vrže blagajničarki:
»Dve sto sedemdeset...«

Stranka pa:
»Tega nočem!«
Mesar:
»To ali pa nič!«
Stranka odhaja proti vratom:
»Saj so še druge mesnice...«
Novinar sam pri sebi:
»Saj res!«

RAJE POPRAVIMO VOZNI RED!

»Zakaj ne pride natanko ob pol šestih, kakor piše v voz-nem redu?« se hudujejo potniki na trboveljski avtobusni postaji.

Tako dan za dnem. Redko pride avtobus zanesljivo ob pol šestih zjutraj. Le zakaj moramo čakati avtobus z železniške postaje, ko pa so v garaži še

drugi? Če pa tega ne morejo storiti, naj popravijo vozni red in ljudem, ki nameravajo potovati, za pol ure podaljšajo spaneci! Za uslugo se avtoprevozniku podjetju vnaprej zahvaljujemo. — Potniki.

Ali pa naslednja zgodba:

Šofer:
»Zaspala je (mislil na sprevo-dnico), treba jo bo zbuditi...«

In avtobus, ki bi po voznom redu moral odpeljati proti postaji, zavije prej še na sprevo-dnico-zaspanko...
MUDI SE MI!...

Zvoncec.

Gospodinja na vratih:
»Zelite, prosim?«
Star možakar ves nemiren:
»Grem lahko v vaše stranišče?«

Gospodinja je malo nerodno:
»Prosim.«

Tako je pogosto v Trbovljah. (Ta razgovor bodo razumeli samo domačini).

V SLOGI JE MOC

Dobrnčan je dobil premog. Voznik mu ga je stresel daleč od hiše, ker ni mogel z vozom naprej. Kaj bi zaradi tega godrnjali: majhni in veliki iz družine so se oborožili z več-diri in začeli nositi premog.

Na pragu se prikaže soseda:
»Kaj ste dobili premog?«
Števílo veder se poveča še za enega.

Po vzpenjasti poti je prihajal Tone s sekuro in »porunglom« na rami. Ko je zagledal pridne nosače, je vrgel »porungel« na tla, pljunil v roko in rekel:
»Sedaj je šlo še hitreje.
Sedaj je šlo hitreje.
fr.

Nič več oslovskega kašlja

Najhujša otroška nalezljiva bolezen v naših krajih je oslovski kašelj. Dojenčkom je celo smrtno nevaren, če pa ga prežive, jim rad zapušča trajne ali prehodne zdravstvene in razvojne motnje. Bolezen ne prizadene nič manj tudi malih in predšolskih otrok. Človeku se stisne srce ob pogledu na otroka, ki ob napadu oslovskega kašlja ves zaripel in brez sape krčevito kašlja in se duši ter bruha in končno onemogoči oblačiti. Napad se vrsti za napadom; na višku boleznij jih otrok doživi do 40 v enem dnevu in noči. Tudi brez komplikacij se bolezen vleče iz tedna v teden in ne mine prej ko v dveh do treh mesecih. Na kraju otrok silno oslabi, hudo prizadeti pa so tudi starši, ker morajo bolnemu otroku noč in dan streci in mu ob napadih kašlja pomagati. Bolezen kljubuje vsem znanim zdravilom, celo najmočnejši antibiotiki v večini primerov odpovejo.

Ker ni zanesljivo uspešnega zdravila proti oslovskemu kašlju, so si znanstveniki že več desetletij prizadevali, da bi odkrili učinkovito cepivo, ki bi bolezen preprečevalo. Res so v tem pred nekaj leti uspeli. Cepivo so preizkusili že v raznih deželah. Tudi pri nas smo cepili večje število otrok v Ljubljani, na Hrvaškem in v Srbiji. Posebna nadzorna služba doslej med cepljenimi otroki ni ugotovila primerov oslovskega kašlja.

Te lastne izkušnje in ugodna poročila iz tujine so postavile pred našo zdravstveno službo nalogo, da izvede splošno cepljenje otrok proti oslovskemu kašlju. Z zadovoljstvom obveščamo bralce, da so končane vse priprave in da je na razpolago dovolj dobrega cepiva. Posebno razveseljuje je, da je cepivo kombinirano tako, da bodo otroci z enim samim vdomom istočasno cepljeni proti oslovskemu kašlju, davici in mrtvičnemu krču ali tetanusu. Za popolno zaščito proti vsem trem navedenim boleznim so potrebne tri injekcije cepiva v enomesečnih presledkih.

Med prvimi v državi bomo pričeli v Trbovljah s cepljenjem otrok s kombiniranim cepivom proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju. Prva skupina otrok, rojenih v letu 1958, bo cepljena že v januarju, februarju in marcu. Cepjenje bo brezplačno in obvezno. Po drugih krajih bo to cepjenje iz tehničnih razlogov opravljeno šele v jesenskih mesecih.

Seveda ne bomo prenehali z ostalimi cepljenji. V maju in juniju bomo cepili letnik 1958 proti otroški paralizii pod enakimi pogoji kakor doslej. Proti kozam bodo trboveljski dojenčki cepljeni letos v jeseni, v ostalih krajih, kjer bo tedaj cepjenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju, pa že spomlad.

V letošnjem letu bo torej treba pripeljati dojenčke šestkrat k cepljenju. Z uporabo novega kombiniranega cepiva in smotrnim razporedom cepljenj bo dosežena zanesljiva zaščita najmlajših kar proti petim otroškim nalezljivim boleznim, ki so do nedavne ogrožale zdravje in življenje mnogih otrok v najnežnejšem detinstvu.

Trbovlje, 11. januarja 1959

Dr. Ludovik Kramberger

Požar, ki opozarja

Rudniški gasilci: »Ni hidrantov! Vodo bomo napeljali iz Trboveljskega. Gasilci PGD Trbovlje-mesto: »Ne čudite se, če smo prišli šele sedaj! Zakaj so nam odklopili telefon?«

Dialoga v bežični našega telefonarja, zapisana nekaj dni pred Novim letom, ko je gorelo gospodarsko postopje na Kešetovi cesti v Trbovljah. Rudniški gasilci so ob največjem divljanju ognja lahko ugotovili le to, da v bližini daleč naokoli ni dovolj vode za gašenje. Od Lesjakove hiše v Kurji vasi so se s čevmi spat spustili nazaj v trboveljske »dno«, k Trboveljsčici. Potem je omagala še črpalka. Dragocene minute so prehitro minevale... Gasilci PGD Trbovlje-mesto so opravičevali svojo zamudo s pretirano telefonsko zvezo.

Edina rešitev proti ognju so bila vedra vode iz vodovodov sosednjih hiš.

Vodovodnega hidranta na manjka samo na Kešetovi cesti, brez hidrantov so vse Trbovlje. Le ob glavni cesti je eden, ne najboljši. Kaj, ko bi začelo goriti katero koli večje postopje v mestu, v katerega smo investirali toliko denarja? Doletela bi ga podobna usoda kot to gospodarsko postopje. Zanašanje na skopi potok je varljivo. Poslušajmo gasilce: »Ne verjamete, kakšne težave imamo! Vedno znova opozarjamo na hidrante. Pa nič! Čudno!«

Tudi ob slabo opremljenih gasilskih društvih ne moremo biti kaj optimistični. Ali že ni čas za resnejše razpravljanje o pridobitvi nekaj poiklenih gasilcev?

ZASTAVE ALI CUNJET

Bralce iz Sevnice opozarja: »Problem ni nov, niti ne zgolj sevniki. Kamorkoli pridem ob praznikih, na nekaj, sicer redkih hišah zasebnikov ali kolonij nehote in nerad naletim na

Razgovor s predsednikom OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA

Vse za olepšavo mesta Vidma-Krškega

Pred kratkim se je naš so-delavec zglasil pri predsedniku Turističnega društva občine Videm-Krško tov. inž. Vladimirju Segi, in mu zastavil nekaj vprašanj:

- Ze nekaj časa obstaja pri vas turistično društvo. Ali bi mi hoteli povedati, kakšni so bili dosedanjí uspehi?
- Turistično društvo pri nas obstaja že eno leto. Kot prvo in glavno nalogo smo si zadali, da bi Videm-Krško dvignili zopet na tisto višino, kot jo kraj in njegove lepote zaslužijo. Od vsega začetka si je društvo prizadevalo, da izboljša čistotno mesto. V ta namen smo izvedli teden čistoče, ki se je dobro obnesel. Imeli smo stalne stike z občinskimi ljudskimi odborom in z njim tesno sodelovali pri popraviljanju cest in olepšavi zgradb. Odkrili smo v preteklem letu spominško ploščo Janezu Mencingerju, uredili cesto in prostor pred železniško postajo, sedaj se pa borimo, da bi asfaltirali cesto skozi Videm-Krško. Društvo je dalo tudi iniciativno za izdelavo urbanističnega načrta, pri katerem tudi tesno sodeluje.
- In težave?
- V glavnem, kot tudi drugje, da nam primanjkuje finančnih sredstev in da so člani odbora prezaposleni, oziroma preobremenjeni s funkcijami v drugih organizacijah in društvih.
- Kako napreduje gradnja turistične lovške kočne na Libni in ali bo res tam rešena televizijska postaja?
- Gradnja turistične lovške kočne napreduje po programu. Odpri li bomo v mesecu avgusta, ko bomo praznovali 4. občinski praznik. Kar se tiče rešene televizijske postaje, smo se povezali z radio-televiziijo Zagreb, da bi nam zagledili televizijski ojačeval-ke. Ker pa na Slemenju po-jačevalce televizijsko postajo, se bodo lotili študija pre-omnjenih del šele po okrepi-tvi njihove postaje?
- Kaj imate v načrtu za letošnje leto?
- Letos bomo splošno uredili mesto, zlasti pa obsavsko cesto in obsavski park. Razen tega nameravamo postaviti reklamne deske za naše kopa-lišče in hotel. Izdelali bomo tudi dve reliefni karti našega mesta ter okolice. Če bomo imeli na razpolago dovolj denarja, bomo uredili poti, ki drže do znanih izletniških točk, in to na Libno, Trško goro in Sremič, kjer namerava-mo preurediti gostišče na Sremiču in Trški gori.
- Ali vam nudijo ostale organizacije pomoč pri vašem delu?
- Vse organizacije nam nudijo, v mejah možnosti svojo pomoč, zlasti pa planinsko in lovsko društvo. Društvo uživa tudi vso podporo od oblastnih in političnih forumov, prav tako pa tudi od podjetij, pred-veš od Tovarne celuloze in papirja ter Kovinarske zadr-uže. Želeli bi pa, da bi imeli za naše društvo več razumevanja vsi prebivalci, ki naj bi še bolj skrbeli za red in čistotno okolje svojih hiš, saj bi s tem pridobili na lepoti in sredstvih.
- Ali imajo večje vasi in trgi v občini tudi turistična društva? Kako gledate na ustanovitev takih društev drugod, zlasti v Kostanjevici?
- Turistično društvo Videm-Krško zajema področje cele občine; Tesne stike smo povzeli z novo priključeno Ko-stanjevico in njeno okolico ter povabili njihova društva in organizacije, naj pošljejo k nam svoje delegate, ki bodo sodelovali pri tem plemen-

Perce pripoveduje

Zima bela nam je tako hudo zapela, da je pošto v Zg. Trbovljah vzela. Tako sem zabrudel sam pri sebi, ko sem hotel oddati nujno priporočeno pismo v Zg. Trbovljah, pa so mi tamkaj okoli mene stojiči ljudje rekli: — Boste morali kar na novo centralno pošto na Vodah! Ko sem na to novico hotel pismo oddati kar z navadno pošto, še jim je na pošti v uradni straži tako mudi, da so poštni nabirniki ob glavni trboveljski cesti kar zaplinali! Tako sem rezel, čeprav se mi je mu-dilo, moral hoče na novo pošto na Trgu revolucije. V vsake, sem modroval sam s seboj, da se bom moral navaditi na ta najnovejši sklep na pošti...
Verjemite mi, da sem bil slabe volje, pa sem, da se malo potolažim, takoj odpotoval v naše Spodnje Posavje. Tamkaj grozi pravovernim kristjanom huda »konkurencija«. Tako sem se ustaval najprej v okolici Senogava, v Koprivnici, kjer sem delal nekaterim vaščanom, da res ne smejo verjeti vsega, kar pravijo Jehovci, ki tudi tamkaj nekaj rogovilijo. Ti jih ne bodo rešili, sem jim v svoji skromnosti povedal, ampak samo pošteno, zgledno življenje in pridno delo! Trdno sem prepričan, da je to najboljša pot...
Ko sem se poslovil od prijaznih domačinov, ki sedaj pre-mišljujejo o mojem nasvetu, sem jo mahnil v Bavelstanico. Od tam sem se namreč hotel odpeljati na Senovo, pa sem imel, čeprav me bole noge, veliko smolo: avtobus mi je pred nosom pobegnil... V stiski sem pešahal proti Senovem in med potjo srečal neko tovaršnico, ki je nosila na hrbtu težak nahrbtnik... Ga je pošte koskusi! Koskusi, je zaključila, kadar nas hočejo nasmehljati, kakor znajo vse navihane ženske, kadar nas hočejo »okoli prinesiti«. — Imam izvrstno žganje, je spet zagostolela, — prodam vam ga zelo poceni, samo 300 din stane liter! Odgo-voril sem ji, da žganja že nekaj let ne pijem več (zlagal sem se ji), in ji svetoval, naj ga ponudi gostilničarjem, ki ga bodo radi vzeli... Vraga ga bodo, je razočarano rekla — saj ga imajo polne sode!...
Ker sem bil utrujen, sem stopil v gostilno. To sem storil tudi zato, da tamkaj dobim prijatelja, ki tjkaj zahaja. Pol decilitra sem ga naredil, da bi imel pravico sedeti. Prihajali in odhajali so razni gostje in so ga tudi oni pili, a kar stoji pri točnici mizi. Vsak je plačal za pol decilitra »kratkega« 30 din. — Glavni sem si dejal, kar splača se — 100% zaslužka! (Pa še bolj slaba mera)...
Ko sem pričakal prijatelja, sva si med potjo ogledala še marsikaj. Tako sva na primer ob rudniški železnici ob neki poti opazila »lepe lesen most v takem stanju, da res ne dela domaćne časti. Po dnevi še nekako gre peko tega mostu, ko vidiš luknje na mostu, katerim se lahko izogneš, da ne zdrsneš skozi — pomoči pa hoja po tem mostu ni priporočljiva... Most uporabljajo tamkajšnji posestniki in tudi lastniki gozdov. Vsi se zemašajo, da ga bo občina popravila. Jaz pa pravim, da bo najboljša, da tisti, ki imajo gozdove, dajo les, ostali pa naj sami zgrabi za delo — in most bo nov in zanesljiv! Tako je najbolje, če ni denarja in je potreben še za kaj drugega. Nov most sam od sebe prav gotovo ne bo prišel. Včasih so se res godili čudeži, danes pa ne več...
Namenil sem se že v Brežice, a znel sem se v Globokem. Tam so mi pokazali pismo, ki je prispelo s povratnico in ime-nom naslovnika v vasi Blatno. Ta vasi je v okolici te pošte. Je da se je naslovnik preselil v sosedno vasi Podgorje, pošta le da se je naslovnik preselil v Podgorje, pošta Pišec. — Ne glede na to, ali je bilo pismo važno ali ne, se moramo zahvaliti pošti Globoko, da so pismo vrnili v Brežice, ker ne vem, kako bi pismo potovalo, če bi namesto listka »NEZNA« napisali nov naslov sosedne vasi in sosedne pošte.
Torej naslovnik je bil poštarju znan in je verjetno kriv — le »predpis!«
Ko sem tako razmišljal o naši preljubi birokraciji, sem se znel v Pišecah. Tam mi tudi »maligani« v obliki raznih rizi-lingov niso pregnali strahu pred bojevitimi gospodarji, ki so obljubili »uradni komisiji« sekuro in še druge take domače rekvizite... Videti je, da se ti ljudje »povišajo« na uradno osebo, pisano pravico ali pa odločbo, če gre za meje ali ureja-vanje lastniških parcel...
Ob starem pravilu, da nekateri bojeviti Pišecani ne delajo radi obljub »na dolg«, sem jo brez sape ucrl v Brežice, kjer me je za »novoletno darilo« dirkajoči avto obrizgal od nog do glave. — Pravijo, da v Brežicah velja pisana pravica in predpis — če šoferji ne izjema (saj drugod tudi ni dosti boljše). Ob tej priliki sem hotel še tistemu mladem »juraku«, ki je pogajal vse goste v gostilni skozi okno, podariti »diplomo«, pa se mi je nekam skrli! Ostal je nekaznovan, je pa odkril nekaj specialstov za skoke čez ovire in tek čez drn in strni Torej pozor, novi sprinterji se porajajo v Brežicah!
No, fizikulture sem imel že dovolj, pa sem se v Trbovljah pridružil domačim lovcem, ki so po naporu slagi zalivali pečenko v Skofji Riži pri Trbovljah v tamkajšnji edini gostilni. Gostilničar ni bil nič kaj vljuden, pa še malo čudno: postregel je kar z zmešnjim vinom, zraven pa še delal razne opazke. Zahtevali smo drugo vino, ki ga je zelo nerad prinesel. No, zato je bil tudi račun slin: 300 din liter letošnjega vina (!) in 4 kosji kruha, ki drugod stanejo po 7 din za kos — je zaračunai po 80 din za kos!
Lovci so bili zelo razburjeni, jaz pa sem jo raje mahnil v dolino in tamkaj obraložili inspektorji, ki, upam, da bo napra-vila red do taktat, ko se bomo spet videli.
Pa pozdravljani!

VAS PEPCE

PRIPRAVE ZA PRAZNOVANJE 40-letnice KPJ v Vidmu-Krškem

Pri občinskem komiteju Zveze komunistov Slovenije Videm-Krško deluje priprav-ljalni odbor za proslavo 40-letnice KP Jugoslavije, ki ims več komisij.

V Vidmu-Krškem bodo po vseh organizacijah Zveze komunistov v drugi polovici meseca januarja na razširjenih študijskih sestankih govorili o razvoju Komunistične partije Jugoslavije in s tem tudi začeli praznovanje 40-letnice Komunistične partije Jugoslavije. Določena je že cen-tralna proslava, ki bo 17. aprila v domu »Svobode« v Vidmu-Krškem. — Naslednji dan bodo imeli še proslave v vseh večjih krajih občine. Poleg slovenskih sestankov, ki jih bodo imele vse osnovne

organizacije Zveze komuni-stov Slovenije med 18. in 23. aprilom, bodo v teh »dneh sprejeli v članstvo tudi naj-boljše člane Ljudske mladine in druge. Takrat bodo lepo okrasili izložbena okna, kjer bo prikazan razvoj Komun-istične partije Jugoslavije. Na večer pred kongresom Zveze komunistov Slovenije bodo vse politične in druž-be-ne organizacije izvedle spre-vod, medtem ko bodo po okoliških hribih goreli kresovi. V Rorah, kjer so bili ujeti, za-radi izdaje, prvi krški parti-zani, bodo 28. julija odkrili spominško ploščo in tako označili ta kraj.

Tudi občinski praznik bo dal poudarek razvoju Komun-istične partije Jugoslavije.

iz Litiye in okolice

Lečerbe v žtangarskih hrih — med staro šaro
V zadnjem času je dobilo spet nekaj samotnih kmetij po litijskih hrihah električno napeljava. Doslej so svetili tamkaj z leščebam, zdaj pa so doživeli tamkajšnji ljudje zgodovinski trenutek, ko je prisijala v hišo električna lakra in so pospravili petrolejke med staro šaro...
Prav te dni so doživeli tak po-memben godokop pri Meketariju in pri Kokaljku, po domače pri Šmecu, v samotnem zaseku med Litiijo in Stango. Obe domačiji stojita na samem in so jim mora-li potegniti električno napeljava iz transformatorske postaje v Dra-govškem pod Stango. Tega dela oba samotna kmeta ne bi zmogla. Zato je vredno omeniti, da je pri-šlo ob tem vprašanju do izrazu iskreno tovaršstvo, ki vlada med kmeti v litijskih hrihah. Do Šme-ca so morali postaviti od transfor-matorja kar štirindeset daljno-vočnih drogov. Le kako bi to opravil en sam kmet, ki mu manj-ka delovne sile! Cesar pa človek ne zmore sam, to lahko napravi v dobri tovaršiji. Zato so Šmecu priskočili na pomoč uvidveni so-sedje in so poprili za krampe: kopali so jame, dovažali drogove, jih postavili, in nato so prisko-čili na pomoč še električarji in opravili strokovna dela.

O razstavi načrtov za novo šolo v litijskih občini
Šmarska šola je prva v grad-nem programu
Šolski upravitelj osnovne šole v Smartnem pri Litiiji, tov. Stane Sirkušček, je razstavil v izložbenem oknu šmarske kmetijske zadru-ge načrte za novo šolsko stavbo.

Ljudje si jo pridno ogledujejo in z zadovoljstvom pričajo nove načrte, ki bodo pomenili pomem- ben napredek tega zasavskega kraja. Načrte je izdelal inž. Na-vinšek iz Ljubljane. Dokončna iz-delava Šmarske šole pa bo veljala okrog 60 milijonov dinarjev.

V novem postopju, ki bo zgra-eno ob cesti iz Smartna proti Čr-nemu potoku, na Pungartu na-sproti Božičeve hiše, bo osem učil-nice. Zdalj so v stari šoli nasproti cerkvi le 4 učilnice, kar je odlo-čno premalo, zato imajo eno učil-nico še v sosedni stavbi kmetijske zadru-ge. V nekaterih učilnicah sedanje stare šole je pouk kar v treh izmenah! — Kakor je izjavil šolski upravitelj, bo nova stavba zadrževala Smartna za dolo 50 let, upoštevaj je porast številne šolske mladine zaradi načrtnega na-predka in industrializacije Smart-na in okolice.

V novem postopju na Pungartu bodo razen 8 učilnic še drugi po-terebni prostori, tako mlačna kuhinja, kabinet za nekatere učeni-ke, zbirke, pa tudi risalnice. V načr-tu imalo celo zadrževalne šolske te-lovavnice, kar bo pomagalo pri dnuju telesne vzgoje. Svet za šol-stvo na litijski občini se je za-vezel, da bodo z gradnjo drugega šolskega postopja začeli čimprej in je že v pogajanjih za dobri-šnje potrebnega investicijskega zneska.
V novi šolski stavbi se bo po-tem smotrno razvijala in nade-ovala nova osemletka. V vsej litijs-ki občini je zdaj 17 šol, med njimi tri osemletke: v Litiiji, Smart-nem in Gabrovki. Osemletka v Smartnem bo služila tudi mladini osnovnih šol v Kostanjevici, Ja-zovrtju in Stangi, kjer imajo danj nižje organizirane šole. (3)

iz Strojne tovarne Trbovlje

Stanovanska akcija kolektiva Strojne tovarne Trbovlje, o ka-teri smo pred časom že pisali, je še obrodila prve sadove: ob Novem letu so v tovarni lahko s ponosom rekli, da so nalogo, ko si jo zadali za lansko leto skupno s kolektivom gradbene-ga podjetja »Zasavje«, uspešno opravili. Obširno stanovansko naselje na Ličarjevem v Zgor. Trbovljah je že pred streho, pre-ko zime pa nameravajo opraviti v teh stanovanjskih blokih vsa notranja dela. Če bo šlo vse po sreči, se bo v letošnjem poletju lahko vselilo v to lepo naselje 106 družin.

Peta stran

Med vrstami po svetu - Med vrstami po svetu

● Anкета, v kateri je sodelovalo 700 predstavnikov holivudskih agencij za razdeljevanje filmov, je postavila Glens Forda na vrh seznama filmskih igralcev ki so v minuletem letu prinesli producentom in lastnikom kinematografskih dvoran največje dobičke. Na drugem mestu je Elizabeth Taylor, na tretjem Jerry Lewis, nato pa sledijo Marlon Brando, Rock Hudson, William Holden, Brigitte Bardot, Yul Brynner, James Stewart in Frank Sinatra. — Jerry Lewis, William Holden, Rock Hudson, Yul Brynner, James Stewart in Frank Sinatra so že drugo leto na seznamu filmskih igralcev, ki prinašajo največje dohodke lastnikom kinematografskih dvoran. Po dveh letih se je med prvo deseterico uvrstil Marlon Brando. Dejansko ta seznam ne kaže popularnosti filmskih igralcev, niti ni merilo za umetniško vrednost njihovega igranja.

● Ameriški strokovnjaki za evidenco prebivalstva so se ušeli. Svoje prognoze, ki so jih postavili pred tremi leti, so morali temeljito spreminiti: izračunali so, da bodo Združene države leta 1975 štejele 238 milijonov prebivalcev, vendar pa morajo že danes računati z 216 do 244 milijonov prebivalcev. Leta 1980 bo znansko leto prebivalstva 273 milijonov, tako da bo dejansko prebivalstvo ZDA v naslednjih 22 letih naraslo za okoli sto milijonov ljudi, od sedanjih 175 na 274 milijonov. Če bo prebivalstvo Amerike naraslo tudi v bodoče v takem tempu, potem bodo štete v Združene države leta 2000 okoli milijardo prebivalcev. Naglo naraščanje ameriškega prebivalstva se je začelo 1945. leta, ko je bilo po drugi svetovni vojni sklenjenih nadpovprečno veliko porok. Razen tega se je v zadnjih letih znatno znižala povprečna starost, v kateri se Američani poročijo — pri moških od 24 na 29 let. Čeprav je za zdaj še prezgodaj govoriti o prenatelnosti Amerike, vendar sedanji »Baby-Boome«, kakor pravijo Američani temu naglemu poviranju številna novorojenčkov, zadaja že skrbi številnim po-

litikom, gospodarstvenikom, sociologom, medicincem itd.

● 34-letni norveški pomorščak Peter Tangvald je v neuri in viharnem morju prevozil popolnoma sam 20.000 km v svoji jadnici »Windflower«. Tangvald je odrazil pred štirinajstimi meseci iz Anglije z namenom, da bi preplul Atlantik. Ko je pred nedavnim pristal v Longbeachu na kalifornijski obali, je izjavil novinarjem, da se ne bo nikoli več lotil podobnega potovanja, ker je taka pot za enega samega moza prenaporna. V Angliji in Spaniji je sicer iskal spremljevalca, toda ga ni našel. Njegova žena, ki ga je leta 1957 spremljala na viharni vožnji iz Anglije v Francijo, se tokrat za to podjetje ni odločila. Na vprašanje, ali mu med vožnjo ni bilo dolgčas, je Tangvald odgovoril, da tega ni utegnil, saj je moral dnevno 14 do 16 ur stati ob krmilu. Osem ur spanja je opravil na »brok« po dve do tri ure. Ko je nekot vozil skozi gosto meglo, je moral ostati 48 ur nepretrano ob krmilu brez spanja, vode in hrane, hkrati pa si je zlomil še dvoje prstov na roki.

● Glasilo sovjetske pomorske »Sovjetski floti« je objavil članek predsednika oceanografskega odbora pri znanstveni akademiji Zdenkoviča, v katerem sta poročila o prvih analizah rezultatov, ki so jih dosegli pri proučevanju morskega dna v okviru mednarodnega geofizikalnega leta. Raziskave so se izvršile v vseh oceanih, tako v Tihem kakor v Atlantskem, Indijskem, Arktičnem in Antarktičnem. Odkrili so največjo pomorsko globel na svetu. Globoka je 11.834 m, leži pa v severnem delu Tihega oceana. Znanstveniki so ugotovili, da po takih globelstih kroži voda, zato vanje ni mogoče spravljati radioaktivnih odpadkov, kakor so predlagali nekateri zahodni strokovnjaki. Oceanografi pravijo, da živijo organizmi v globlinah, večjih od 3.000 metrov. Iz globine 10.700 metrov so spravili na dan posebno mehkužce. — Ruski raziskovalci so izračunali debelino zemeljske skorje

pod otkom Sahalinom. Pravijo, da je debela kakih 30 km. In še to magnetni ravniki je dejansko kakih kot pa je zamamovan na sodobnih zemljevidih.

PRAKTIČNI TEDNIK ● PRAKTIČNI TEDNIK

Boli nas križ — bolečine v križu so pri ženskah pogostnejši pojav kot pri moških. Temu je vzrok drugačna telesna gradba in pa različne fiziološke funkcije. Ženska rodila, jajčevci, maternica in nožnica ležijo v medenici, in če se vnamejo, prehajajo iz njih bolečine v križ. Niso redki primeri, ko ni mogoče zanesljivo ugotoviti, ali izvira bolečina iz debelega črevesa ali pa je posledica kakšnega kamna v sečni cevi. Obolenja oddaljenih organov lahko vzbude bolečine v križu. Tako povzročajo vnetje sečnega mehurja, ki leži za stranicom, ali pa vnetje žolčnika, ki je pod desnim rebrom. Bolečine v križu. To pogosto velja tudi za vnetja debelega črevesa. Tudi povečan želodec kot posledica mnogih nosečnosti in porodov lahko izvzove bolečine v križu. Razna obolenja ženskih piščali in rodil kaj rada povzročajo bolečine v križu. Bolečine v križu se pa lahko pojavijo tudi kot posledica nepravilnega mesečnega perila ali pa nastopajo po spolnem občevanju. Ne smemo pozabiti omeniti, da je nepravilna lega maternice eden izmed pogostejših vzrokov bolečin v križu pri ženskah. Tudi vsa obolenja v spodnjem delu trupa, zlasti velja to za različna obolenja mišic, kosti in sklepov imajo za posledico bolečine v križu. Ljudje s poskimi nogami često tožijo, da jih boli križ. Bolečine nastanejo zaradi spremene statike telesa ter stalnega natezanja mišic noge in križa. Prav tako ima tudi obutev z visokimi petami za posledico spremembo telesne statike zavoljo prenatezanja nožnih in ledvičnih mišic, kar seveda povzroča bolečine v križu. Podobno velja za nekatere vrste telesnega dela, predvsem je treba omeniti dviganje tovora, kopanje zemlje in še druge. Tudi hudi duševni pretresi lahko po vegetativnem živčevju povzročijo bolečine v križu. Iz tega vidimo, da imajo bolečine v križu (predvsem velja to za ženske) najrazličnejše vzroke in izvore. Zato je razumljivo, da se mora vsak zdravljenje, če hoče biti uspešno, ravnati po temeljni in ne po refleksni boleznih. Posebna vrsta bolečin v križu je tako imenovani vsek ali lumbago. Pri tem gre za nenadno hudo bolečino, kakor da bi človeka v križu presekali. Bolečine nastanejo bodisi po kakki kretaji, kjer se pokušajo sežrati v križu, ali pa zaradi revmatizma. Lumbago se zdravi z mirovanjem ali pa z antirevmatičnimi sredstvi. Lumbago v nekaj dneh mine, če se pa to ne zgodi, se je treba na vsek način posvetovati z zdravnikom.

Od petka do petka

Rojstva

Brežice: Ana Kržan, Veliki Podlog 3, hčerko; Marija Omerzel, Anovec 27, hčerko; Jožeta Zorič, Trška gora 50, hčerko; Amalija Barkovič, Brezje 5 — Velika Dobana, sina; Marija Roša, Klanjec — Dr. Broza 3, sina; Ljuba Drlič, Klanjec — Mihanovič dol 16, hčerko; Marija Botički, Kraj donji 47 — Senkovec, hčerko; Ana Deržič, Cundrovec 3, sina; Frančiška Bakovič, Prilpe 9, hčerko; Elizabeta Božič, Andro 18, hčerko; Dragica Jakovina, Prigorje — Zagrebka 43, sina; Ljudmila Kocjan, Leskovec 5, sina; Emilija Belac, Osredek 38, sina; Pavla Jurkasc, Sentenari 45, sina; Frančiška Gašpar, Glogovobrod 17, sina; Ana Tomše, Kraška vas 7, sina; Ana Zmagajster, Veliki Obrež 12, hčerko; Barbara Postržin, Stara vas 38, hčerko; Marija Kajs, Stara vas 30, sina; Tereziya Špetavc, Sentenari 45, sina.

Hrastnik: Jožeta Borovšak, Kal 2, dečka; Martina Kirič roj. Jeran, Hrastnik 235, deklino.

Radeče: Rojstev ni bilo.

Senovo: Marija Zibert, Presladi 40, hčerko; Stefanija Hričan, Sedem 33, sina; Jožeta Abram, Rožno 41, hčerko; Neža Levčar, Dolenji Leskovec 21, sina; Valentina Mirt, Rožno 28, hčerko; Zofija Remh, Stranje 2, sina.

Sevnica: Marija Zupancič, Zigarški vrh 23, sina.

Smrti

Brežice: Miloš Dumiskvarič, star 58 let, Stojdraga 4; Ana Mihelič, stara 60 let, Pečice 31; Martin Gram, star 45 let, Koritno 8.

Hrastnik: Marija Igričnik, roj. Dermovšek, stara 78 let, Brnica 3; Martin Skočjan, star 77 let, Dol 18; Frančiška 124; Radoslav Matičič, star 23 let, Dol pri Hrastniku 189; Frančiška Parlogič, roj. Mestnik, stara 64 let, Pavla Gole, roj. Rimovc, stara 26 let, Hrastnik 976; Janez Pevc, star 60 let, Hrastnik 336; Tožbe Lukman, star 65 let, Hrastnik 195; Dominik Majcen, star 84 let, Hrastnik 314; Polška Sprglič, roj. Linc, stara 63 let, Hrastnik 80; Frančišek Kovac, star 62 let, Hrastnik 312.

Radeče: Rozalija Ožek, roj. Zupancič iz Obrežja pri Zid. mestu; Antonija Ključevšek, roj. Novak iz Svibnega pri Radečah.

Senovo: Ema Zakonjšek, roj. Lesjak, stara 68 let, Brestanica 29; Marija Herman, stara 72 let, Brestanica 17; Frančiška Zakšek, roj. Znidaršič, stara 60 let, Stolovnik 26; Jožeta Božič, roj. Ajdovc, stara 56 let, Brtna sela 37; Antonija Krošelj, roj. Bence, stara 66 let, Gorenji Leskovec 66.

Sevnica: Smrti ni bilo.

Poroke

Brežice: Porok ni bilo.

Hrastnik: Milan Čuček, šamotar, Lupinjak 42 in Zlatica Oplotnik, natakarka, Hrastnik 316; Ivan Kostanjkar, rudar, Hrastnik 306 in Marija Janžek, kuharska pomočnica, Hrastnik 287; M. Taršek, avtomehaničar, Hrastnik 339 in Nevenka Kamenski, šiviljska pomočnica, Hrastnik 310; Ferdinand Brečko, delavec, Praprotno 18 in Terezija Knavaš, delavka, Krnice 20; Viljem Centrih, ključavničar, Hrastnik 82 in Frančiška Meček, namestnica, Hrastnik 228; Albert Barič, steklopihač, Hrastnik 74 in Jožeta Ahlin, gospodinja, Hrastnik 74; Franc Kršlin, mizarski pomočnik, Hrastnik 206 in Ana Pfeifer, gosp. pomočnica, Hrastnik 89; Franc Coperič, rudarski nadzornik, Dol 19 in Ana Kuhar, šiviljska pomočnica, Dol 195; Adolf Haberič, steklar, Podkraj 70 in Karolina Kožar, delavka, Studencec 3; Ferdinand Oprešnik, delavec, Praprotno 22 in Silva Laznik, krojaška pomočnica, Hrastnik 83; Ernest Ramšak, ključavničar, Čeče 80 in Vida Bastič, pom. uslužbenka, Hrastnik 233; Alojz Rupnik, rudar, Brnica 65 in Marija Drgan, delavka, Brnica 65; Frančišek Horvat, rudar, Hrastnik 113 in Stanislava Rot, delavka, Brnica 64; Zdravko Glušček, rudar, Hrastnik 166 in Breda Grešak, delavka, Hrastnik 274; Emil Kušar, rudar,

REŠITEV NAGRADNEGA MAGIČNEGA KVADRATA ZA PIONIRJE

Rešitev nagradne besedne skrilavnice za pionirje, ki smo jo objavili v št. številki p. l., se glasí: MLEKO, MALINOVEC, KAVA. Zrež je prisodil knjižno darilo za rešitev ugank Viktija MUSAJLU, pošta Radeče 27, osnov. šola Radeče, razred 8 a. Nagrado mu bomo poslali po pošti.

Vsem ostalim mladim bralcem, ki jim žreb ni bil naklonjen, za poslano rešitev in pozdrave pristožno hvala.

UREDNIŠTVO

NOVA NAGRADNA UGANKA ZA PIONIRJE

Dragi pionirji! — Gotovo ste tudi vi slisali, da smo lansko jesen posebno v Sloveniji pridelali obilo krompirja, tako da se nam ni treba bati, da ga nam bi zmanjkalo. Za to se moramo v prvi vrsti zahvaliti našim marljivim kmetovalcem, ki jih spoštujte, saj skrbijo, da imajo vsi ostali delovni ljudje v mestih in industriji dosti hrane. V zvezi s tem vam priporočamo v naslednjem SALVIJU UGANKO, na katero nam odgovorite ob petku, naši pravilno rešitev. Ta uganka, ali bolje rečeno vprašanje, se glasí:

KJE RASTE NAJBOLJ DEBEL KROMPIR?

Ce boste to uganili, potem ste zelo bistré glave. Poskusite torej rešiti naše vprašanje. Za nagrado imamo pripravljeno spet 1 lepo mladinsko knjigo, ki jo bomo podeli po odločitvi žreba.

Ko nam boste poslali odgovor, ne pozabite navesti tudi svoje ime in priimek, nadalje šolo in razred, ki ga obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Obilo sreče pri reševanju te naloge! Pristožno pozdravljeni vsi!

UREDNIŠTVO

Kaj počno v Radečah?

Priznanje najboljši osnovni organizaciji SZDL

Prejšnji mesec so opravili volilne v osnovne organizacije Socialistične zveze tudi na področju Radeč in okolice. Občinski odbor SZDL v Radečah je razpisal nagrade za najboljše osnovne organizacije, ki bodo najhitreje opravile volilne, 100-odstotno, imele naj-ljubejšo urejeno volišče in pridobile največ novih članov.

Najboljša osnovna organizacija SZDL je bila v Jagjnjencih. Tamkaj so volilne končali že ob 13. uri in imeli tudi naj-ljubejšo urejeno volišče. Domač aktiv je dobro opravil svoje delo, v organizacijo so pridobili tudi 25 novih članov. Ple-num občinskega odbora SZDL Radeče je priznal tej organizaciji I. mesto ter je prejela zato lepo zastavo in diplomu. Drugo mesto je dosegla osnovna organizacija v Zidanem mostu, ki je dobila nagrado v znesku 3000 din in diplomu. Na III. mesto je prišla Loka. Pri Zidanem mostu, kjer so prejeli nagrado 2000 din in diplomu. Četrto mesto je dosegla osnovna organizacija SZDL Zabnik-Močilno, peto mesto Veliko Sirje in šesto mesto osnovna organizacija Jelovo.

Te tri organizacije so dobile spominske diplome. Skupni volilni odstotek je znašal na področju občine Radeče 97.

Zimsko prvenstvo v košarkarstvu

V zimskem košarkarskem prvenstvu Ljubljane sodelujeta moška in ženska vrsta trboveljskega »Rudarja«. V nedeljo je ženska ekipa »Rudarja« izgubila proti »Odredu« s 34:11 (17:4).

Moška vrsta »Rudarja« pa je v zadnjih sekundah igre kapitulirala, in to samo za eno točko. Rezultat 39:38 za »Svobodo« iz Ljubljane.

KINEMATOGRAFI

Kino »DELAJSKI DOM« v Trbovljah: 16. do 19. januarja sovjetski barvni film »SESTRI«; od 20. do 22. januarja madžarski film »VRTILJAK«; od 23. do 26. januarja pa jugoslovansko-italijanski barvni film »VELIKA MODRA CESTA«.

Kino »SVOBODA — TRBOVLJE II«: od 16. do 19. januarja francosko-španski film »GLAVNA ULICA«; od 21. do 22. januarja italijanski barvni film »LEPA MLINARICA«. V nedeljo 18. januarja dopolne ob 10. uri predvajamo nemškega filma »POT V BANSORF«.

Kino »SVOBODA — ZASAVJE« v Trbovljah: od 17. do 19. januarja ameriški film »MODRI PAJCOLAN«; od 24. do 26. januarja mehiški glasbeni film »NE IZPOVEM SVOJE PRETEKLOSTI«. Predstave: sobota in nedelja ob 17. in 19.15 uri, ponedeljek samo ob 18. uri, za mladino v nedeljo ob 15. uri.

Kino »TRIGLAV« v Zagorju: od 17. do 19. januarja ameriški cinemascope film »SEDEM LET ZVETOBRE«; od 21. do 22. januarja mehiški film »MIDVA«. Predstave ob 17. in 19. uri. Od 24. do 26. januarja pa ameriški barvni film »NA OVINKU REKE«.

Kino »PARTIZAN« v Sevnici: od 17. do 18. januarja italijanski film »MOZ ZA VSE«; 24. in 25. januarja ameriški film »STEZA SLONOV«.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta MIHAELA SEVERJA

se vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mi darovali vence in cvetje, iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo pa izrekam predstavniki SZDL Mirga Revocivcu za peševne besede ob odprtem grobu. Delavski godbi in pevskemu društvu »Zarja«, za ganljive žalobniške ter sindikalni podružnici Strojnice tovarne Trbovlje za izkazano pomoč.

Sin Jože z družino.

Mirko Bizjak — 50-letnik

Sirom Zasavja, v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in še drugod, zlasti pa med člani »Partizanov« poznani delavec Mirko Bizjak, ki je 9. t. m. srečal z Abrahamom. Naš ljubitelj je že kot deček začel telovaditi, bil je sprva kot mlad telovadec v vrstah telovadnega društva predvojne »Svobode«, pozneje pa se je uveljavil v Slovenski SZDL. Kjer je bil član predstavnika SZDL Mirga Revocivcu za peševne besede ob odprtem grobu. Delavski godbi in pevskemu društvu »Zarja«, za ganljive žalobniške ter sindikalni podružnici Strojnice tovarne Trbovlje za izkazano pomoč.

Mirko Bizjak je tipičen revirski samorastnik, vztrajen in zvest telovalec. Nič ga ne vznemirja, duševno in telesno zdrav. Zlasti je všeč mu, da se ima zahvaliti v prvi vrsti telovadilci. Naši mladinci so lahko svetel vzornik!

On, ki ga poznamo in cenimo, mu želimo ob njegovi polstoletni obletnici in ostalim mnogim letom zdrav in mladosten, kot je danes.

Gligorič v Trbovljah

DNE 25. DECEMBRA 1958 JE V TRBOVLJAH GOSTOVAL NAŠ VEKCRATNI DRZAVNI PRVAK V ŠAHU SVETOVZAR GLIGORIČ IN ODIGRAL SIMULTANKO Z REVERSKIMI ŠAHISTI. ZANIMANJE ZA VELEMOJSTRA JE BILO ZELO VELIKO, SAJ JE GLIGORIČ EDEN IZMED NAJBOLJSIH SAHOVSKIH IGRALCEV NA SVETU.

Gligorič je bil v Trbovljah pristočno pozdravljen in mu je načelnik šahovske sekcije SD »Rudarja« tovariš Hinko Jazbec st. izročil v spomin na Trbovlje miniaturno rudarsko svetilko — delo šahista Skrbca.

Pred simultanko je velemojster Gligorič zastavil nekaj vprašanih tehnični sekretar šahovske zveze Slovenije tovariš Ernest Kapus.

Nato je velemojster povedal, da je bila partija s Fusterom (Kanada) odlična za vstop v kandidatski turnir, ki bo na Bledu in v Beogradu. Kljub temu, da je bil Fuster med najslabšimi udeleženci v Portoržu, je Gligorič dobil partijo šele v nadaljevanju, ko je Fuster v časovni stiski delal napako za napako. — Na vprašanje o Münchenski olimpiadi je Gligorič povedal, da je bil zelo presenečen, ko je v dvoboju s Sovjetsko zvezo igral na prvi deseti Keres in ne setovni prvak Botvinnik ali pa Smislov. Povedal je, da so hoteli Rusi zmagati na prvi in tretji deseti, kjer so imeli bele figure.

MALI OGLASI

Predam poceni motorno kolo s približno 5000 ccm. — Naslov v upravi lista.

Poceni prodajam štedilnik »Tobis« — Naslov v upravi lista.

Prodajam sadjeve in jabolka po nižji ceni. — Trbovlje — Klek 8 (Goropešek).

Gligorič se je pripravil na Botvinnika, ker tudi v prejšnjem kolu ni igral, Keres pa je Gligorič igral tako kot vedno, Keres pa je pripravil teoretsko novost v 15. potezi. — Gligorič je dobro nadaljeval in dosegel remi. Enako presenečenje, kot so ga pripravili Rusi nam, so dosegli tudi naši igralci, ko je proti Talpi igral Trifunovič in ne Ivkov ali pa Fuderer.

Na prvak bo na kandidatskem turnirju? Naš prvak je dejal, da bo poskusil vse, ker so vsi enakovredni. Trudil pa se bo, da bi zadel vsaj drugo mesto, ker bo tako odbral udeležbo na kandidatskem turnirju čez tri leta. Dejal je, da Rusi zelo dobro drže naslov svetovnega prvaka. — Veekakor tudi mi želimo največ uspeha našemu prvaku.

Sledila je simultanka. — Po štiriurni borbi je velemojster 19 partij dobil, 14 remiziral, tri pa izgubil. Rezultat 26:10 v korist velemojstra je velik uspeh trboveljskih šahistov. Simpatični velemojster je dejal, da ni pričakoval takšnega odpora, vendar je s svojim rezultatom zadovoljen.

Državnega prvaka so premagali: Franc Ravnikar (Svoboda I, Hrastnik), Robert Frece in Mirko Šribar, remiziral pa so Marija Ruselj, Emil Kmet, slovenski prvak slepih Jože Pintarčič, Vinko Zibert, Jazbec ml., Drnovšek Zvonko, Jazbec st., Janez Skrbec, Ivo Zupancič, Viktor Borštnik, Ludovik Oprešnik, Ivan Pakj, Miha Vodšek (vsil Rudar) ter Miro Kranjc (Svoboda I, Hrastnik).

Tehnična vzgoja mladine

Svet za šolstvo pri Občinskem ljudskem odboru Videm-Kriško kakor tudi občinska zveza prijateljev mladine in občinski odbor Ljudske tehnične se so zavrli, da bodo zlasti šolski in poškolski mladini nudili čimveč tehničnega razvedrila in izobrazbe. V vseh osnovnih šolah je tehnični pouk obvezen. Razen tega se šolska mladina v veliki meri izvaja s tehnično izobrazbo tudi po pouku. Da se to delo olajša, so s skupnimi močmi opremili delavnice v osnovni šoli Kriško, Leskovec in Raka. Sedaj pa urejujejo tudi delavnice na Zdobah in na Vel. Tratu, tako da bodo imeli vse popolne in neoporne osnovne šole v občini Videm-Kriško lastne delavnice, medtem ko bodo v ostalih šolah uredili tehnične kotičke.

Vzporedno s tehničnim poukom po šolah in izvaja nje po skrbu tudi za strokovni kader. V zadnjih letih so v Vidmu-Kriškem izvedli že več tečajev za ročne spretnosti, kjer so si kandidati pridobili znanje, ki ga uspešno uporabljajo v šoli.

V tehničnih krožkih pa ne sodelujejo le prostovolni delavci, temveč tudi ostali, in to zlasti tehnični kader in mladina. Tudi v letošnjih poletnih počitnicah bodo izvedli seminar za tehnične spretnosti, v katerem bodo vključili dvajset tečajnikov.

Vsako priliko izzorjajo za napredno tehnično orodje. Tako so na primer ob noveletnih praznikih opremili za Devka Mraza fotoa-

Ljudska univerza v Trbovljah

ba 20. januarja t. l. pričela z začetnim tečajem ANGLEŠKEGA JEZIKA. Tečaj bo dvakrat tedensko.

Interesenti naj pošljejo pri-glasnice za tečaj na Ljudsko univerzo pri SZDL Trbovlje.

PREDAVANJA

»SVOBODA-CENTER« V TRBOVLJAH prireja 21. januarja t. l. ob 18. uri v predavalnici Delavskega doma predavanje: RAZLIKA MED SOCIALISTIČNO IN BURJOAZNO DEMOKRACIJO.

SD »Rudar«, Trbovlje, bo imel 23. januarja ob 18. uri na dnevnom redu v predavalnici Delavskega doma temo: O ZUNANJI IN NOTRANJI POLITIKI FLRJ.

Predavanja bodo zanimiva! — Vljudno vabljeno!

1. Imučen sem se vlekel po snegu. Za seboj sem čul nemško patruljo. Se malce, še korak. Svobodni godzovi so vse bliže in bliže. Kako trudne so noge! Padem, dvignem se, čutim mrzel sneg, ki me vabi v svoj strašni objem. Če obležim, sem izgubljen! Naprej...

2. Godzovi so bili svobodni. Partizani so bili popolni gospodarji terena. Osvobodeno ozemlje se je širilo nevdružno. Partizanska Tona in Stari sta bila na poti v brigado, ko sta v snegu opazila sveže sledove. Nemo sta se spogledala...

3. Nemci so kot lovski psi vohali plen. Hiteli so za stopinjami. Zdad zdaj morajo ujeti tega »bandita«. »Dise verfluchtene« — so robantili. Cutili so, da je usoda njihovega rajha zapečatena. Strašen poraz v Stalingradu, a upali so še vedno... In tudi to upanje je bilo zaman.

4. Se zadnji upor pred njihovim dokončnim porazom. Zasepljeni v svojem besu so ubijali in morili. Morda se je še kdo izmed njih spomnil na svoj dom, na domače. Toda vrste teh so se redile. Ostali so le »SS vojaki«, podvijana drhal. Brauca je bil njihov kolovodja.

V Združenih državah Amerike so lansko leto pridelali novo vrsto hibridne pšenice...

KOLIKO ŽIVINE JE V SLOVENIJI

V Sloveniji je bilo leta 1955 272.000 glav goveje živine, 56.000 konj, 319.000 prašičev in 56.000 ovc.

POLDRUG KILOGRAM TEŽAK KROMPIR

V Sloveniji smo lansko leto pridelali rekordne množine krompirja. Vsi predeli naše države niso bili tako srečni...

Politični mozaike

GORDO POD ZAŠČITO

Pouosno ime neke ustanove v Londonu se je pred kratkim ponovno pojavilo v tisku. Gre za Kraljevsko združenje za zaščito živali...

RAZGRETI POSLANCI

V južnokorejskem parlamentu se nekaj desetih stražarjev spreha po hodnikih napetih ušes, pripravljenih na intervencijo...

NI DOBER DIPLOMAT...

Na nedavnem zasedanju Generalne skupščine Organizacije Združenih narodov so se delegati vseh držav nemalo začudili...

TRI MESECE V KLETI

Gabriela se je rešila zahvaljujoč se veliki sreči. Odsila je iz »urada« samo nekaj trenutkov prej, ko so prišli gestapovci...

LAKOTE NE BO

Bilo je decembra 2958, ko so elektronski možgani mestne uprave v Des Moinesu sklenili, da iz urbanističnih razlogov porušijo staromodni nebotičnik...

Seveda ne moremo reči, če bodo to Hopejevo pismo dejansko našli čez tisoč let, ker nebotičnik, ki ga sedaj grade v Des Moinesu...

Z letalom »X-15« se bo ameriški poskusni pilot Scott Crossfield skušal dvigniti v višino 160 km en morda celo višje.

cesaj človeka, ki leti s hitrostjo svetlobe, skrajšajo v tolikšni meri, da more le-ta po svoji subjektivni izkušnji leteti samo en dan...

Elektronika in avtomatizacija bosta tujno zajeli tudi poljedelstvo, ki bo sprlo vedno večjega števila lačnih ljudi...

Lahko bi še naštevali. Vse prognoze pa ostanejo le prognoze, nekaj pa je gotovo: leto 2000 bo že 42 let.

To in ono

Med Oslom in Bergenom v Norveški so položili kabel, ki omogoča, da se po njem opravi telefoniranje...

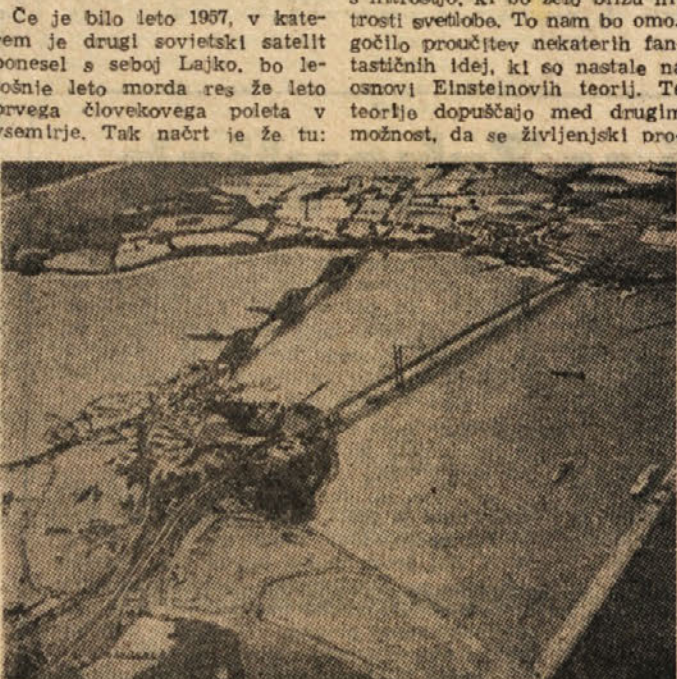
jakinja, ki so opravile zrelotnost izpit, kakšen podkile si žele. Osemdeset odstotkov od vseh...

Vedno več je po svetu smrtnih prometnih nesreč. Iz ZDA poročajo, da so imeli zaradi prometnih nezgod leta 1957...

Vprašanje, kdo je najmlajši, ki je kdaj koli v zgodovini prisostvoval nogometnim igram...

Svojevrsno reklamo ozioroma ponudbo je prinesel ameriški BUSINESS BILTEN. Vsebinska oglasa se je glasila takole: »Tovarna za proizvodnjo spalnih...

Nekateri ljudje imajo čudovite knjižnice in v njih vladata presenetljiva čistoča in vzoren red...

REKORDER MED EVROPSKIMI MOSTOVI — Na Škotskem, zahodno od Edinburga, nameravajo zgraditi najdaljši viseči most v Evropi.

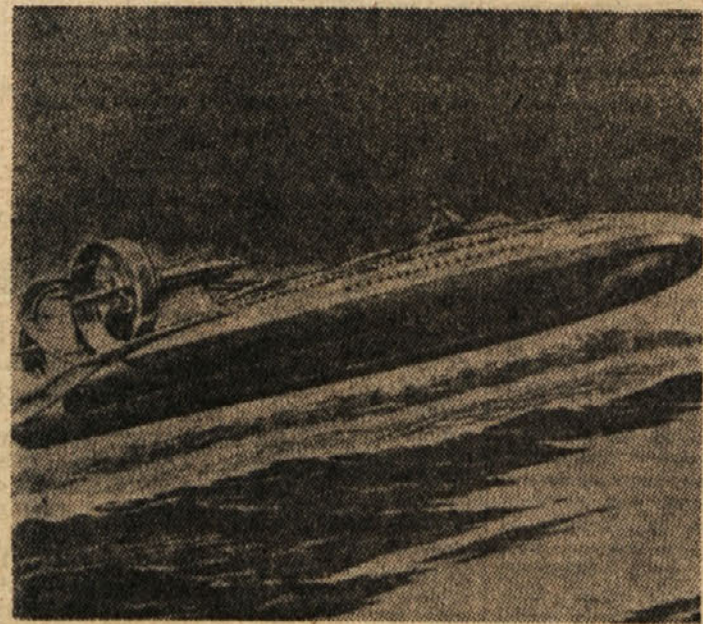
Športne zanimivosti

Predsednik IOC Avery Brundage se je ondan zelo razhudil na zaključnem banketu ameriške amaterske atletske unije...

stvu 1958 v Stockholmu, ki so ga izdelali Nemei iz Münchena. Ocene tega izdelka so zelo laskave...

Prvo decembrsko nedeljo so v švicarskem Grindelwaldu priredili prvi letošnji množični smučarski tečaj za uvod.

Zadnji čas se je po listih nekajkrat pojavilo čudno zemljepisno ime — Calgary, ki se tu di potezuje za izvedbo zimskih olimpijskih iger l. 1964.

LADJA BODOČNOSTI — Na sliki vidite načrt čezoceanske ladje, ki ga sedaj proučujejo v Angliji.

PUSTOLOVŠČINE FRANCOŠKE VOJUNKE GABRIELE DE X

Zeleni plašč

To je bilo Gestapu dovolj; kot bi trenil je šla skupina ljudi v Rangkastrasse. Tam so ujeli obe učiteljici, ki nista utegnili vzeti strup...

S pomočjo kontese T. se je Gabriela seznanila z mnogimi Nemci. Tako je lahko dobila delo na Elizejskih poljanah števil. 52, kjer je bila direkcija nemške propagande za Francijo...

KRAJA ŠIFRE

Gabriela je pogosto prihajala v urad gosposicne M. in klepetala z njo po več ur. Na skrivaj je opazovala razpored stvari in tu pa tam ujela odlomke raznih razgovorov...